

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu šte. 11.842

Ljubljana, 22. julija.

Kriza stoji in se ne makne. Vse gleda napeto v politično areni kjer se odigrava te dni dvoboj med dvema državnikoma, prvokotoma ene in iste stranke, bitka med Pašičem in Jovanovićem. Ta dvoboj je odločil za nadaljni razvoj celokupne notranjopolitične situacije in v mnogem oziru pomemben tudi za enotnost in eksistenco danes najjačše politične organizacije v državi, radikalne stranke.

Nas zanimajo seveda predvsem politični vzroki in pa načelni značaj spopada med Pašičem in Jovanovićem.

Predsednik parlamenta gosp. Ljuba Jovanović je gotovo eden naših najuglednejših in najtreznejših politikov. V politiki Srbije, zlasti med vojno kot notranji minister, je igral silno važno ulogo. Po ujedinjenju je bil dolgo potisnjen v ozadje. Bivši srbski samostalni, naprednjaki in liberali, ki tvorijo danes grupo gosp. Davidovića, so ga proglasili kot glavnega krivca znanega soluskega procesa ter so ga skušali politično in moralno diskvalificirati. Vsa kabinet, v katerem bi bil gosp. Jovanović, je moral računati z nepomirljivim sovraštvom Davidovićeve grupe. Šele od lanskega leta se javlja gosp. Jovanović zopet v političnem ospredju in to nenkrat na visokem mestu skupščinskega predsednika.

In čim bolj se odnosi med Pašičem in opozicijo postružuje, tem bolj postaja Jovanović persona grata pri opozicijskih skupinah. Res je zelo koristen kot skupščinski predsednik. Toda to je postranska stvar v političnih računih, ki jih začne sestavljati opozicijski blok. Davidović, Korošec, Špaho pričajo gosp. Jovanovića postaviti potisniti na mesto, ki je po Protičevi smrti prazno: mesto objektivnega državnika, kateremu izkazujejo svoje posebno zaupanje, kateremu pripovedujejo: da, Vi ste pameten in trezen, Vi nas razumete, ako bi bili Vi voditelj radikalne stranke, vse bi bilo v redu. To je strup, ki je omamil tudi preizkušnega Stojana Protića, zakaj bi ne Ljuba Jovanovića?

Polagoma se kažejo učinki. Plemeniti ambicija Ljube Jovanovića, strasti v svoje strani vse, kar bi moglo sprevesti notranjemu pomirjenju, slabi bistrost pogleda in treba je le dovolj sprotno igre, pa je Jovanović tam, kjer je bil Protić, med nasprotnike je zanesena nova zmeda in žito opozicije — gre v klasje.

Na žalost se je ta račun opozicijskega bloka v dobri meri obnesel. Gosp. Jovanović si danes ustvarja, da je njegova akcija koristno delo za dosego sporazuma med plemeni našega naroda. Tiste stranke, ki s svojim plemenitim separatizmom, stalno netijo nesporazum v narodu, so danes najbolj glasne za sporazum in kar je v bistvu le medsebojna borba posrednih političnih klik, to se predstavlja kot notranja opasnost, ki pa bo takoj izginila, če začnejo klerikalci in njihovim tovarišem usta z ministrskimi portfelji. Tako se nahaja Ljuba Jovanović v blodnji da rešava važne naše notranje konflikte, medtem ko v resnici služi le ambiciji izstradanih politikov, rešuje obupane stranke pred polomom ter pomaga razbiti edino trdno oporo državne politike, današnje narodno koalicijsko.

Ko je gosp. Jovanović stopil enkrat na to pot, je težko da jo brez težkih notranjih potresov zopet opusti. Stojan Protić je ostal trdovraten do zadnjega, akoravno se je prepračil, da so ga i radičevci i klerikalci kruto prevarili. Za Ljubo Jovanovića Rubikon se ni preokračal. Opozicija to čuti in zato s svoje strani podvzema vse, da prepreči njegovo pravočasno iztreženje. Servirali so mu «dokumente», ki ob ljubljajo prehod velikega dela radičevcev v pozitivno politiko ter napovedujejo z vsi sigurnostjo razcep Radičeve stranke. Slovenski klerikalci mu na drugi strani dajejo izjave, da bi pod njegovim vodstvom radi se rešili iz avtonomistične slepe ulice ter postali prava opora vidovdanske ustavne politike. Blokaši govorijo, da je njihovo zaupanje v treznost Ljube Jovanovića tako ogromno, da bi bili v skrajnem slučaju celo pripravljeni podpreti homogeno radikalno vladno, če bi jo vodil on. In v vsakem slučaju hočejo Davidovićeve ostati izven vlade, da bi mu olajšali pozicijo v radikalni stranki.

Tako vabijo sirenski glasovi g. Jovanovića vedno dalje in dalje in mu zastirajo pogled na realnost stvari. Ta kruta realnost govori z drugim jezikom. Ona pravi, da je vsa blokova akcija jedinstvena intriga, ki bi naj državno politiko skrenila v zadnjem odločilnem hipu z njene ravne smeri in Jovanovićeve «koncentracijski» kabinet je zamišljen s strani separatistov kot trojanski konj, v ka-

Konzultacije se nadaljujejo

PAŠIČ ODKLONIL SESTANEK Z JOVANOVIĆEM TER VZTRAJA PRI SVOJEM STALIŠČU. — TEŽIŠČE KRIZE PRELOŽENO V GLAVNI ODBOR NRS. — DANAŠNJE AVDIJENCE LJUBE JOVANOVIĆA.

Beograd, 22. julija. p. Včeraj in danes dopoldne je g. Jovanović konferiral z bivšim ministrom Markovićem, ki je nato opetovano posetil g. Pašića. Kakor sem Vam sinoči javil je šlo zato da se sestane Jovanović in Pašić na osebni razgovor ter poskusita priti do sporazuma. G. Jovanović je naglašal, da bo g. Pašić dokazal, da on nikakor ne namerava opustiti smernic doseganje državne politike in da vsled tega ni razloga za razkol.

Vest o nameravanem sestanku je opozicijo sprva konsternirala, pozneje pa so opozicijski krogi toimačili sestanke kot ugodno znamenje, češ da bo Pašić gotovo popustil. Z največjo napetostjo pričakovani razgovor med obema politikoma pa se ni vršil.

O vzrokih je izvedel Vaš dopisnik sledeče: Pokazalo se je, da i Jovanović i Pašić vztrajata na svojem stališču. Pašić smatra vsled tega vsak razgovor za odvračanje, dokler se Jovanović ne vrne na normalno pot, ki je v takih slučajih običajna in lojalna. Pašić je izjavil, da ne bo trpel nobenega kršenja discipline in bo izvršil odstranitev nediscipliniranih elementov iz stranke, ako Jovanović za hrbtom stranke nadaljuje svojo akcijo.

Ljuba Jovanović s svoje strani izjavlja, da ne želi cepčenja stranke, vendar pa misli, da ima večino poslancev radikalnega kluba za seboj.

Smatra se, da je s temi izjavami preloženo težišče vse situacije na sejo kluba radikalnih poslancev odnosno razširjenega glavnega odbora NRS, ki se vrši v četrtlek.

Opozicija se na svo moč trudi, da bi Jovanovića pregovorila k odločilnim korakom še pred to sejo ter je danes skrajno nervozna. Jasno je namreč, da je Pašiću zagotovljena velika večina v najvišji strankni instanci. To delstvo se tudi splošno uvažuje.

Za jutri dopoldne je Jovanović pozvan v avdienco. Opozicija govori, da bo v tej avdienci dobil formalni mandat za sestavo poslovne vlade ter kralju že tudi predložil listo svojega ministrstva. To ni točno. Nasprotno se nočjo v političnih krogih povdarja, da bo vladar, z ozirom na delstvo, da Jovanovića akcija ne uspeva dobro, jutri prišel z novimi konzultacijami ter pozval na posvetovanje še druge politike.

Z ozirom na opozicijske vesti, da je Pašić že podal ostavko, je ugotoviti,

Glavni aduti opozicijskega bloka

OBLJUBLJAJO DA BODO RADIČE RAZCEPILI, KLERIKALCE SPREMENILI V OGNJEVITE JUGOSLOVANE IN DAVIDOVIĆEVCE DEFINITIVNO UBILI.

Beograd, 22. julija. r. Sedaj so znani glavni aduti, katere je vrgel opozicijski blok na tehnično, da dobi vladu v svoje roke. Pri g. Jovanoviću in na najvišjem mestu se je operiralo z dokumenti, katerih vrednost je povsem problematična. Gre v glavnem za na veliko zasnovano intrigo, ki naj bi prevarila odločujoče faktorje o pravem značaju cele akcije. Povodom nedavnih konferenc posl. dria Šumenkovića z nekaterimi radičevskimi voditelji v Zagrebu je bila sestavljena od Radičevega poslanca dria R. Horvata neke vrste izjava, v kateri se zatrjuje, da je en del radičevcev pripravljen pozitivno podpirati Jovanovićeve kabinet ter vse storiti, da se Radič potpisne popolnoma na stran ter izloči iz vodstva HRSS, odnosno da se izvede razkol v njegovi stranki. To izjavo so poslali radičevci po posl. Pelešu g. Jovanoviću, ki jo je vzel za resno ter predložil tudi kralju, kateremu je izjavil, da se umakne iz političnega življenja, ako ne uspe, da razbije radičevski pokret na Hrvatskem. G. Jovanović je, izgleda, pozabil, da so podobne izjave dajali radičevci tudi Stojanu Protiću in letos jih pošiljali na adresu kraljevo v boljševiško internacionalo.

Glede klerikalcev izjavlja g. Jovanović, da so voljni prekiniti vse zveze z Radi-

čevimi, sprejeti politične smernice narodne koalicije ter se praktično odreči svojemu avtonomističnemu programu.

Napram radikalom agitira g. Jovanović zlasti s tem, da bi bili davidovičevci iz njegove kombinacije izločeni in bi radikalna stranka imela možnost, da jih v Srbiji popolnoma potisne v ozadje. Tudi s tem se agitira, da bi radikali, ako bi parlament ne mogel delovati, sami došli voljni mandat in imeli na vse strani proste roke.

da demisijski ni bila podana. Pred kraljem se nahaja predlog vlade na razpust parlamenta in nove volitve. Se le njega odklonitev bi povzročila demisijsko sedanje vlade.

Beograd, 22. julija. r. Današnji dan je minul brez važnih političnih dogodkov. Od kralja ni bil sprejet nihče v avdienci. Vršile pa so se konference pri gg. Ljubi Jovanoviću in Pašiću. Značilna je tudi dolga konferenca g. Svetozarja Pribeževića z ministrom dvora Jankovićem. Opozicijski krogi trdijo, da je igra za doseganje vladno koalicije izgubljena, priznava pa vendar, da stvar še ni končana in v veliko nervoznostjo pričakujejo rezultata glavnega odbora radikalne stranke, odnosno seje radikalnega kluba.

G. Ljuba Jovanović je popoldne dalje časa konferiral v kabinetu ministra gradjevin z g. Mišo Trifunovićem. Ob 19. je predsednik skupščine pričakoval doktor Korošec, ki ga pa ni pričakal. Ko se je Jovanović vrnil v svoj kabinet, sta ga posejela dr. Dušan Peleš in minister pošte in brzojava Velja Vukičević. G. Jovanović se trudi na vse strani, da odstrani zapreke, ki se vedno znova pojavljajo v toku krize. V predsedništvu skupščine prihajajo od ranega jutra do poznega večera sedaj ti sedaj oni obiskovalci, ki ali sprašujejo ali konferirajo, ali priporočajo. Iz njegove bližine je bil danes podan sledeči bulletin o položaju:

«Akcija g. Jovanovića se nadaljuje. Precej je pogojev, da bi mogla uspeti, a kljub temu je mnogo težko. G. Jovanović pa je trdno prepričan o svojem končnem uspehu».

Beograd, 22. julija. r. Današnja «Reč» prinaša članek dr. Gregorija Žerjava pod naslovom «Istorijska greška». Dr. Žerjav dokazuje, da so borbe v Sloveniji ne samo plemenskega značaja, temveč važne za celo državo. Ker klerikalizem ni mogel uspeti s svojimi religioznimi parolami, se je skril pod geslo avtonomizma. Klerikalizem je prišel v Slovenijo pod pritiskom državotvornih in naprednih elementov slabiti, kajti napredni elementi propagirajo pozitivno in realno delo celega naroda. Napredni in državotvorni Slovenci ostajajo Slovenci ali smatrajo, da njihova domovina ne je nja na Kolpi ali na Sotli. Klerikalizem pa neprestano demonstrira plemenski in državopravni fanatizem. Zato je akcija g. Ljube Jovanovića akcija za reševanje klerikalizma.

Beograd, 22. julija. r. Sinoči ob 20. je prišlo v Beograd 60 poljskih visokoslov. Akademike vodi prorektor varšavske univerze. Po Beogradu bodo posetili tudi druga naša mesta. Sprejem Poljakov v Beogradu je bil prav svečan. Prisostvovali so mu predstavniki naših akademikov s člani pevskega društva.

Oblili, osebe poljskega poslanstva in veliko število meščanstva. Dobrodošlico jim je govoril univerzitetni profesor dr. Niko Bulić. Zvečer jim je priredil minister prosvete v hotelu Petrograd svečani banket, kateremu so prisostvovali poleg predstavnikov beogradske občine tudi minister prosvete g. Svetozar Pribežević, odpravnik poljskega poslanstva in drugi. Danes so si poljski visokoslovci ogledali mesto, jutri pa počejo na Avalo, nakar se odpeljejo po Donavi do Železnih vrat.

Beograd, 22. julija. r. Deputacija poljskih oficirjev pod vodstvom prvega sekretarja poljskega poslanstva g. Komarčevskega je bila danes ob pol 16. sprejeta od kralja v posebni avdienci. Deputacija je kralju predala umetniško izdelano diploma kot častno odlikovanje poljske vojske v znak priznanja za zasluge, katere je storila naša vojska Poljski v borbi proti boljševikom.

Beograd, 22. julija. r. Sinoči ob 20. je prišlo v Beograd 60 poljskih visokoslov. Akademike vodi prorektor varšavske univerze. Po Beogradu bodo posetili tudi druga naša mesta. Sprejem Poljakov v Beogradu je bil prav svečan. Prisostvovali so mu predstavniki naših akademikov s člani pevskega društva.

Oblili, osebe poljskega poslanstva in veliko število meščanstva. Dobrodošlico jim je govoril univerzitetni profesor dr. Niko Bulić. Zvečer jim je priredil minister prosvete v hotelu Petrograd svečani banket, kateremu so prisostvovali poleg predstavnikov beogradske občine tudi minister prosvete g. Svetozar Pribežević, odpravnik poljskega poslanstva in drugi. Danes so si poljski visokoslovci ogledali mesto, jutri pa počejo na Avalo, nakar se odpeljejo po Donavi do Železnih vrat.

Beograd, 22. julija. r. Deputacija poljskih oficirjev pod vodstvom prvega sekretarja poljskega poslanstva g. Komarčevskega je bila danes ob pol 16. sprejeta od kralja v posebni avdienci. Deputacija je kralju predala umetniško izdelano diploma kot častno odlikovanje poljske vojske v znak priznanja za zasluge, katere je storila naša vojska Poljski v borbi proti boljševikom.

Beograd, 22. julija. r. Sinoči ob 20. je prišlo v Beograd 60 poljskih visokoslov. Akademike vodi prorektor varšavske univerze. Po Beogradu bodo posetili tudi druga naša mesta. Sprejem Poljakov v Beogradu je bil prav svečan. Prisostvovali so mu predstavniki naših akademikov s člani pevskega društva.

Oblili, osebe poljskega poslanstva in veliko število meščanstva. Dobrodošlico jim je govoril univerzitetni profesor dr. Niko Bulić. Zvečer jim je priredil minister prosvete v hotelu Petrograd svečani banket, kateremu so prisostvovali poleg predstavnikov beogradske občine tudi minister prosvete g. Svetozar Pribežević, odpravnik poljskega poslanstva in drugi. Danes so si poljski visokoslovci ogledali mesto, jutri pa počejo na Avalo, nakar se odpeljejo po Donavi do Železnih vrat.

Beograd, 22. julija. r. Deputacija poljskih oficirjev pod vodstvom prvega sekretarja poljskega poslanstva g. Komarčevskega je bila danes ob pol 16. sprejeta od kralja v posebni avdienci. Deputacija je kralju predala umetniško izdelano diploma kot častno odlikovanje poljske vojske v znak priznanja za zasluge, katere je storila naša vojska Poljski v borbi proti boljševikom.

Beograd, 22. julija. r. Sinoči ob 20. je prišlo v Beograd 60 poljskih visokoslov. Akademike vodi prorektor varšavske univerze. Po Beogradu bodo posetili tudi druga naša mesta. Sprejem Poljakov v Beogradu je bil prav svečan. Prisostvovali so mu predstavniki naših akademikov s člani pevskega društva.

Bančni veto v Londonu

ZASTOPNIKI ANGLEŠKEGA IN AMERIŠKEGA VELEKAPITALA ODKLANJAJO PREDLOGE KONFERENCE. — KLJUB TEMU SE NI BATI NEUSPEHA.

London, 22. julija. z. V delu londonske konference se je pojavila včeraj nepričakovana zapreka. S to nalogo poverjeni pododsek konference je po dolgem posvetovanju sprejel ameriški kompromisni predlog, ki določa postopanje za slučaj, da Nemčija ne bi izpolnila izvedenjskih predlogov in govori tudi o možnosti in o pogojih novih sankcij proti Nemčiji. Ko je podkomisija že sestavila svoj referat za plenum konference, so naenkrat vložili zastopniki angleškega in ameriškega velekapitala svoj veto, češ da sklepi podkomisije ne nudijo dovoljnih garancij za upnike, ki bi podpisali novo nemško posojilo. Zlasti se branijo proti temu, da bi odločala o nemških prestopkih in o novih sankcijah sama reparacijska komisija. Zahtevajo, naj se ta funkcija poveri ali Zvezi narodov ali pa mednarodnemu razsodišču v Haagu. Zadovoljni bi bili tudi, ako se namesto tega proglasi permanenca izvedenjskega odbora.

London, 22. julija. s. Načelniki posrednih delegacij so dopoldne razpravljali o položaju, ki je nastal vsled dej-

stva, da so finančni izvedenci Montague, Norman in Lamont, ki predstavljajo glavno silo angleškega in ameriškega velekapitala, stavili svoje pogoje za najetje nemškega posojila v znesku 800 milijonov zlatih mark. Delegati so se bavili s posredovalno formulo, ki naj bi zadostila upravičenim zahtevam upnikov iz posojila, ne da bi bile prizadete pravice zaveznikov iz mirovne pogodbe. Razni stavljeni pogoji gredo posebno za tem, da se prepusti ugotovitev postopka Nemčije reparacijski komisiji, pomnoženi z enim Američanom. Ugotovitve pa bi morale imeti nova jamstva.

London, 22. julija. j. Ob 11. dopoldne je imela angleška vlada sejo, na kateri je predsednik Macdonald poročal o do sedanjem poteku konference.

Finančni ministri so nočjo zopet razpravljali z angleškimi in ameriški bankniki. Dasi so v raznih vprašanih mnenja še različna in se zaradi tega rešitev zavlačuje, so v krogih konference uverjeni, da bo delo konference v kratkem povoljno končano.

Zopetna otvoritev nemškega parlamenta

KOMUNISTIČNI KRAVALI IN DEMONSTRACIJE. — ODKLONJENA NEZAUPNICA PREDSEDNIKU PARLAMENTA. — BOJI ZA DAWESOV NAČRT.

Berlin, 22. julija. j. Po daljšem odmoru se je danes zopet sestal državni zbor. Današnja sejo so uvedli majhni komunistični kravali. Od predsednika so burno zahtevali amnestije za politične jetnike. Razen tega so mu komunisti zabrusili v obraz nekaj mastnih psokv zaradi tega, ker je dovolil, da se preiščejo v parlamentu omare komunističnih poslancev. Na predlog komunistov je razpravljal državni zbor o tej zadevi, v kateri vidijo oni kršitve svoje imunitete. Komunistična frakcija je tudi predlagala nezaupnico predsedniku zbornice Waltraffu, ki pripada nemško-nacionalni frakciji. O tem predlogu se je razvila več ur trajajoča debata. Socijalni demokrati so zahtevali, naj se odkaze predlog odseku za poslovnik, da ga temeljito prouči. V enaki aferi so komunisti izrazili nezaupnico tudi predsedniku pruskega deželnega zbora Leinerju, ki je ravno tako postal kakor predsednik Waltraff. Socijalni demokrati so sklenili, da se bodo vzdržali glasovanja in tako je bila nezaupnica predsedniku Waltraffu odklonjena s 196 proti 49 komunističnim glasovom; 106 poslancev ni glasovalo.

Berlin, 22. julija. j. Med današnjo sejo parlamenta je sprejel državni kancelar dr. Marx v svojem kabinetu načelnike strank in se je posvetoval z njimi o delovnem programu. Vlada hoče počakati z donošenjem Dawesovega zakona, dokler ne bodo znani definitivni izidi londonske konference. Ker je pričakovati povabilo zastopnikov nemške vlade v London koncem tedna, bi državni kancelar najrajši videl, da bi šel državni zbor na počitnice, čim spravi nekaj nujnih socialno-političnih zakonov pod streho. Tej misli pa je na poti zaslinil budet, ki mora biti sprejet do konca tega meseca, sicer stopi v smislu ustave v veljavo neredbenim potom.

Berlin, 22. julija. s. V socialno-demokratski stranki se je pojavilo precejšnje nezadovoljstvo. Stranka želi, da se sprejme Dawesov načrt, noče pa, da bi se njegova bremena zvalila na široke plasti prebivalstva. Socijalni demokrati odklanjajo tudi zaščitno tarifsko politiko. Tekom včerajšnje seje frakcije so popolnoma odkrili razpravljali o razpustu državnega zbora.

Poljski gosti v Beogradu

Beograd, 22. julija. r. Sinoči ob 20. je prišlo v Beograd 60 poljskih visokoslov. Akademike vodi prorektor varšavske univerze. Po Beogradu bodo posetili tudi druga naša mesta. Sprejem Poljakov v Beogradu je bil prav svečan. Prisostvovali so mu predstavniki naših akademikov s člani pevskega društva. Oblili, osebe poljskega poslanstva in veliko število meščanstva. Dobrodošlico jim je govoril univerzitetni profesor dr. Niko Bulić. Zvečer jim je priredil minister prosvete v hotelu Petrograd svečani banket, kateremu so prisostvovali poleg predstavnikov beogradske občine tudi minister prosvete g. Svetozar Pribežević, odpravnik poljskega poslanstva in drugi. Danes so si poljski visokoslovci ogledali mesto, jutri pa počejo na Avalo, nakar se odpeljejo po Donavi do Železnih vrat.

Beograd, 22. julija. r. Deputacija poljskih oficirjev pod vodstvom prvega sekretarja poljskega poslanstva g. Komarčevskega je bila danes ob pol 16. sprejeta od kralja v posebni avdienci. Deputacija je kralju predala umetniško izdelano diploma kot častno odlikovanje poljske vojske v znak priznanja za zasluge, katere je storila naša vojska Poljski v borbi proti boljševikom.

Madžarsko-rumunski konflikt

Bukarešta, 22. julija. s. «Adeveru» pravi, da je nastal med madžarsko in rumunsko vlado spor. Pred dvema tednoma je oficijelno obvestila rumunska vlada madžarsko, da želi posetiti rumunsko »donavsko brodogojne na svoji vožnji v Bratislavo in Dunaj tudi Budimpešti. Madžarska vlada ni odgovorila na to naznanilo, ampak je izdala komunikacijo, katero pravi, da so vesti o nameravanem obisku rumunskega donavskega brodogojja v Budimpešti neosnovane. Rumunska vlada je sedaj zahtevala v Budimpešti pojasnila o tem neobičajnem postopanju madžarske vlade.

Novi podatki o umoru Matteottija

Rim, 22. julija. j. Kakor piše napolski «Mattino», so vtaknili morilec truplo socialističnega poslanca Matteottija v vrečo, ga obtežili s kamenjem in ga potem vrgli v reko Tiberio. Zato je bilo vse iskanje trupla doslej zaman.

«Voce Republican» je prinesla večeraj senzacionalno vest, po kateri je v Matteottijevo afero zapleten tudi bivši nacionalistični poslanec Greco, ki je omogočil beg zelo sumljive osebe.

Neki fašist iz Lodija je podal preiskovalnemu sodniku prostovoljno izjavo in dal pojasnila o sedmem udeležencu umora, šoferju Pansariju, ki je izginil, odkar je bil Matteotti ubit. Pansari je bil baže hudo ranjen v borbi, ki je nastala v avtomobilu z žrtvijo, od drobecv šip okna, ki ga je Matteotti zdrobil z nožem, vsled česar so smatrali ostali morilci, da je najbolje, da ga spravijo s poti, ker se ne morejo zaradi ran več zanesti nanj. Po drugih informacijah pa so Pansarija zaradi tega odstranili, ker se je baže upiral umoru Matteottija. Na vsak čim je popolnoma neznan, kam je izginil sedmi sokrivce umora.

NAŠI SOKOLI NA GROBU NEZNA NEGA FRANCOSKEGA VOJAKA.

Pariz, 22. julija. r. Danes so se podali jugoslovenski Sokoli na grob neznanega francoskega vojaka. Starosta jugoslovenskega sokolskega saveza E. Gangl je dospel v spremstvu svetovnega mojstra Štuklja, jugoslovenskega vojnega atašea, osoba našega poslanstva in mnogo drugih osebnosti naše kolonije v Parizu pod Arc de Triomphe in položil na grob neznanega junaka krasen venec z napisom: «Jugoslovenski Sokoli neznanemu junaku».

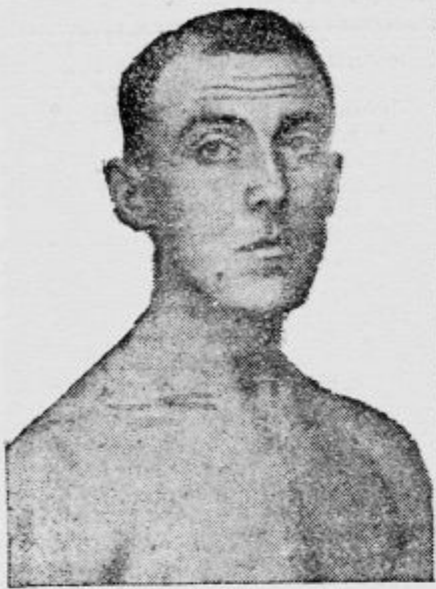
IZVOZNA ŽELEZNIŠKA TARIFA.

Beograd, 22. julija. r. V generalni direkciji državnih železnih zbirajo podatke za izdelavo projektnih nove izvozne železniške tarife. Pričakuje se sklicanje tarifnega odbora prometnega ministrstva.

Naši kraji in ljudje

Leon Štukelj

prvi jugoslovanski olimpijski zmagovalec.

Poročali smo, da si je priporil na pariški olimpijadi jugoslovanski Sokol br. Leon Štukelj svetovno prvenstvo v telovadbi. On je prvi in doslej edini Jugosloven, ki nosi ponosni naslov olimpijskega zmagovalca. Njegovo ime gre te dni po vsem kulturnem svetu in z njim ime Jugoslavije. Več je storil br. Štukelj s svojim uspehom za popularizacijo naše države in našega imena, kakor bi mogla doseči cela serija propagandnih člankov in brošur.

Leon Štukelj svoje zmage ni dosegel slučajno, zakaj on je umetnik in orodni telovadbi, in sicer ni specialista na enem orodju, ampak obvlada vsako orodje. Na pariški olimpijadi se je zlasti odlikoval na bradli, a tudi na vseh ostalih orodjih je pokazal neprekosljivo elastičnost in moč svojih mišic. Br. Štukelj, ki je majhne in vitke postave, s svojim sorazmernim in ne premočno razvitim mišičevjem ne vzbuja pozornosti, toda ko se vzpne na orodje in s neverjetno lahkoto in eleganco izvaja najtežje prvine in se stave, ko se giblje na orodju kot pero, tedaj ostrmi vsakdo in se čudi njegovega izvajanja. Po dolgi in nadvse težki kombinaciji, — tudi v kombiniranju vaj je br. Štukelj mojster — odskoči brez najmanjše utrujenosti in zasopenosti raz orodje ter prožnega in mirnega koraka stopa na svoje mesto. Njegova poljubna vaja na bradli, ki jo je pokazal pri izbirni tekmi v Ljubljani, je bila čudovito lepa kombinacija izvajanja pa tako, da je morala očarati tudi najstrožjega sodnika. Pri vsem tem je br. Štukelj moral tekmovalci z bolno roko, ki si jo je pri izbirni tekmi nategnil. Prepričani smo, da bi bil br. Štukelj tudi na konju dosegel več točk, ako bi ga ne ovirala razbolela roka, kar je pri vajah na konju gotovo najbolj občutil. V tem slučaju bi bil sigurno nekaj točk pred svojim tekmečem br. Pražakom iz Češke, ki je dosegel drugo mesto na olimpijadi.

Br. Štukelj je rojen l. 1898. in je od leta 1918. član Sokolskega društva v Novem mestu. Od mladih nog je dober telovadec in je dalje časa telovadil tudi v Ljubljani, kjer se je pripravljaj za mednarodno tekmo ob priliki I. jugoslovanskega vsesokolskega zleta l. 1922 v Ljubljani. Ze pri tej tekmi, ko je privrkal spulil med mednarodne tekmovalce je vzbudil splošno pozornost. Takrat je dosegel 124,25 točk (82,83 odst.) in je bil vrščen kot posameznik na sedmem mestu. Pri tekmi za prvenstvo JSS ob isti priliki pa je bil na tretjem mestu s 113,75 točkami (75,83 odst.).

Br. Štukelj, ki je po poklicu avskultant pri novomeškem sodišču, se je za olimpijsko tekmo po večini pripravljaj sam. S svojo vztrajnostjo in prirojenim spretnostjo bo lahko dosegel še lepe uspehe v vrhunski telovadbi.

Br. Štukelj čast in zahvala, da je s svojo zmago priboril najvišje priznanje jugoslovanskemu Sokolstvu, čegar zvest in vnet član je. Zdravo!

Okrajni šolski nadzorniki v mariborski oblasti

Za okrajne šolske nadzornike v mariborski oblasti so imenovani:

- za Celje mesto in okolico ter Vransko Ljudevit Černež, dosedanji nadzornik istih okrajev;
- za Ljutomer, Gornjo Radgono in Sv. Lenart Fran. Cvetko, dosedanji nadzornik za okraj Murska Sobota;
- za Maribor - mesto levi breg Ivan Tomažič, učitelj - upravitelj v Mariboru;
- za Maribor desni breg, Slov. Bistrica in Konjice: Matija Lichtenwallner, dosedanji šolski nadzornik v Mariboru;
- za Mursko Soboto: Leon Cepuder, šolski upravitelj v Melincih;
- za Dolnjo Lendavo: Fran Golob, šolski upravitelj v Dolnji Lendavi;
- za Ptuj in Ormož: Ivan Koropec, dosedanji nadzornik za Ljutomerski šolski okraj;
- za Prevalje in Marenberg: Rudolf Mencin, učitelj v Prevaljah;
- za Slovenjgradec, Šoštanj in Gornji grad: Miloš Grmovšek, dosedanji nadzornik za gornjegradski, marenberški, prevaljski, slovenjgraški in šoštanjški šolski okraj;
- za Šmarje, Rogatec in Kozje: Hinko Šumer, nadučitelj v Šmarju pri Jelšah.

Proslava tisočletne jugoslovanske korporacije

Boka Kotorska bo dne 3. avgusta obhajala redko svečanost: po več stoletjih bo zopet vladar narodne krvi odlikoval staro tisočletno zastavo »plemenite korporacije bokelske mornarice«. Kralj Aleksander je namreč to »bokelsko mornarico« počastil z redom sv. Save tretje vrste ter se bo to odlikovanje omenjenega dne z velikimi svečanostmi izročilo »mornarici«.

»Bokelska mornarica« je najstarejša korporacija v Jugoslaviji, a najbrže tudi v celi Evropi. Ugotovljeno je, da je ta korporacija obstojala že leta 809. po Kristovem rojstvu, četudi je treba prvi pobetek te korporacije iskati še mnogo dalje nazaj. Bokelska mornarica je bila v stoletjih dobro urejena bratovščina mornarjev, ki se je v mirnem času bavila z gospodarskimi in socialnimi vprašanji, v vojnem času pa je bila oborožena sila Boke. Na Trivunov dan je slavila mornarica svojo sijajno slavo. Ta slava se je ohranila tudi v 19. stoletju, četudi mornarica po propasti beneške republike ni bila več javna ustanova.

Mornarji te korporacije imajo starinsko bogato nošnjo iz črne svile, izvezene z zlatom, ter staro, dragoceno orožje. Na čelu korporacije je častniški zbor: admiral, izvoljen za celo življenje, četnik, prvi in drugi častnik, nadporočnik, pobočnik in več poročnikov. Vse te častnike volijo sela okoli Kotora. Razen tega volijo vsako leto po dva praporčaka in dva mornarja, ki poleg zastav nosijo dve starinski sulici, in končno »malega admirala« — to je otrok, ki teden dni pred glavno svečanostjo govori zbranim ljudstvu s terase cerkve sv. Trivuna »pohvalo«, to je kratek govor kot uvod svečanosti. Svečanost sama obstoja iz slavnostnega vhoda vnanjih oboroženih mornarskih čet v mesto, igranja starodavnega »kola« sv. Trivuna, obhodov, procesij, junških iger ter pogoščenja siromakov.

Za čas svečanosti je bila »mornarica« absoluten gospodar mesta. Hrauli

la je mestne ključje, postavila stražo in vršila sodstvo. Imela je tudi pravico pomiloščenja, po katerem so se smeli tri dni pred svečanostjo vrnati v Kotor ter tamkaj ostati vsi begunci razen onih, ki so bili obsojeni na smrt. Pozneje je beneška republika podelila »mornarici« tudi pravico, da na Trivunov dan zahteva amnestijo za obsojenice, katere pravice se je strogo posluževala. Pri neki priliki ni hotela zaključiti javnih svečanosti in tudi ni hotela odložiti orožja, dokler niso prispeli iz Benetk »oratorji« z odobrenim pomiloščenjem.

V bokeljski mornarici se je vedno striktno izvajalo narodno edinstvo, a bilo ni niti verskih prepričev med katoliški in pravoslavni. Boka bo tudi dne 3. avgusta z iskreno vdanostjo proslavila dejstvo, da je končno po dolgih stoletjih stopila v neločljivo zvezo svoje narodne države.

Pierrot pred sodiščem

Zanimivosti iz običajnega in neobičajnega življenja.

Ljubljana, 22. julija.

Danes se je ljubljansko deželno sodišče bavilo z afero in pol, ki je svoje častno vzbudilo po mestu in deželi precej pozornosti, pa se pozneje kmalu pozabila, kakor se pozabijo vsi slični dogodki. Predvsem je dobil zadoščenje zdravnik dr. B., o katerem so se raznašale razne govorice ki so se pa izkazale pozneje kot povsem neosnovane. Vsled teh govoric in raznih osumljenj je prišlo končno do obtožbe radi splavljenja. Po predvidbi tožadnih dokazov je pa sodišče izreklo oprostilo sodbu z razlogi, da se ni moglo uveriti o krivdi, ne le, ker ni za osumljenj nikakršnega konkretnega poviča, marveč tudi ker sta oba kot izvedenca zaslišana zdravnik prof. dr. Zalokar in sodni zdravnik dr. Travnar potrdila, da je v konkretnih, sodišču predloženih slučajih obtoženi, zdravnik postopal povsem v smislu zdravniškega običaja.

Soobtožen je bil neki industrialec iz Gorenjske, češ, da je obbeval z dekletom, in ko je ta hotela odpraviti, jej je pomagal. Dekle samo pa je bilo obtoženo tudi še, da je od svojega fanta v raznih pismih z grožnjo z ovadhami izsiljevala večje zneske. Splavljenje in torej deležništvo itd. nista bila dokazana in sta bila oba v tem oziru oproščena, pač pa je dekle bilo radi izsiljevanja obsojeno na dva meseca, ki sta že odslužena s preiskovalnim zaporom.

Zanimivejši je bil soobtoženi Ferdinand Svelc, znan pustolovec, rojen l. 1903. Eleganten je oblečen, šestmesečni preiskovalni zapor se mu prav nič ne pozna. Obraz ima, kakor da je pravkar skočil iz slike Konstantina Somova; Pristni Pierrot. Okrogla lobanja, pravilno čelo in nos, čutna ustna, ženska brada, visoko vzbočene črne obrvi. Pravi figurin, kakršnega rade vidijo lahke ženske. En face pa je manj »umetniški«, veke ima nabrekli, oči se ne točijo koncentrično, — kakor da je fant še morfinist. Med čitanjem obtožnice se včasih smehlja, kakor da se ga vsa stori ne tiče. Predkaznovan je večkrat in prav občutno. Obtožnica mu očita cel »roženkranc« deliktov. Pustolovci je po svetu, se predstavljaj za medicina, za asistenta klinike, za filmskega igralca, v bolnici je ukradel sobolniku znatno vsoto iz jopiča in potem sam šel po policijo, ogoljufal je razne mlade ljudi in ženske, enega za posojilo, drugega za obleko, za stanarino, vozil se po Gradcu, Dunaju in Zagrebu, v Ljubljani je izvrševal zdravniško prakso, asistiral in bil sploh prav koristen, razven takrat, ko si je prilastil 500 Din, ki so bili drugemu namenjeni. Razven tega je imel legitimacije drugih ljudi, pod čijim imenom je na-

stopal, in tudi naš dunajski konzulat je olupil za nekaj stotakov. Po Mariboru je nekemu izvalil plašč, drugemu dozo, z neko lošeno gospo in hotelsko sobarico L. je rajal po svetu — izkratka, uganjal je hohotaperijo v velikem in je bil končno obsojen radi tatvine, goljufije, poverbe in še cele kopice drugih deliktov na dve leti ječe, vsak kvartal poostrene s po enim postom, trdim ležiščem in temnico. Polletni dosednji preiskovalni zapor se vračuna.

Dekle sprejme obsodbo hvaležno smehljaje, — bila je mila. Fant pa dvigne obrvi, nasmehlja se, zmigne z rameni, z roko napravi kretanje, da mu je vseeno, in ironično smehljaje mirno izjavi, da obsodbo sprejme. Potem odide na hodnik in po njem v spremstvu onostran zidovja. To je že njegova šesta obsodba. Koliko jih bo še sledilo? Ta eleganca, resignacija, ironija, ta cela nezdrava pojava deklasiranca, ki se je lovil z velikim življenjem, ta kinematografska eksistenca, — evo, še je osamljena med nami in zato vzbuja sočutje poleg radovednosti. Škoda zapravljenega talenta, ki bi, drugače uporabljen, mogel blesteti.

Ne pozabimo, da je špecialiteta tovarne mlečna Mirim čokolada!

koj pošlje dolgujoči znesek. Dal je natd nekaj stotakov na račun, trgovci so finemu gospodu izročili blago in čakali na razliko, katere seveda niso nikdar prejeli. Ogoljufal je na ta način za velike vsote kakih osem ljubljanskih trgovcev.

Nevarni možakar je sedaj zaenkrat v policijskih zaporih in je upati, da ne bo imel zopet tako kmalu prilike se šetati po ljubljanskih ulicah, ne krasti in goljufati naše trgovce pa tudi ne zapeljivati razne ljubljanske damice, kajti nevarni gigrl je imel seveda tudi te vrste talente.

Dopisi

DOL. LOGATEC. Naš Sokol se resno pripravlja na župni naraščajev dan, kateri se vrši dne 31. avgusta. Kar je mladih idealnih telovadcev pridno poseja čajo telovadnico, dasiravno se morajo vsled pomanjkanja voditeljev boriti z velikimi težavami. Med našim ostalim članstvom se pa žal opaža precejšnjo malodušnost in brezbriznost. Krasen Sokolski dom imamo, toda naše članstvo ga premalo poseja. Imamo v čitalnici na razpolago vse napredno in nasproti no časopise, toda čitateljev je malo. Na zadnjem obnem zboru smo se vsi zelo navduševali za redne članske sestanke, na katerih se bomo stvarno razgovarjali, kako od pomoči in rešiti razne pereče zadeve. Skratka: da bo naš Dom naše svetišče, kamor pohitimo po trudopnem delu, da se med brati in sestrami bodimo za povzdigo sokolske ideje. Še mnogo dela imamo. Kako večje veselje do vztrajnega dela, bi imela naša mladina, ako bi videla okoli sebe tudi svoje starejše brate in sestre ter da se zanje zanimajo in jih navdušujejo! Kako vzgojno bi vplivalo na naš naraščaj, ako bi mogel pozdraviti v svoji sredi večkrat katerega starejših bratov, kateri bi jim tudi malo razložil pomen in zgodovino Sokolstva! Res je: mladina naša dela! Toda od kje pa naj mladina jemlje pogum za vztrajno in uspešno delo ako nima opore v starejših bratih in sestrah, kateri so sokolsko šolo že predelali? Bratje in sestre, obiskujte pogosto naš Dom in pomagajte po svojih močeh! Uspeh dela pa ne bo izostal!

TREBOVLJE. Jože Velkavrš se v »Slovenskem domu« med »Ovčrki« hvali, pri katerih naprednih in kulturnih društvih je že bil in je še. Res škoda, da se je dal od komunistov pregovoriti, da je zapustil ta društva ter posvetil svoje moči stvari, ki narodu nič ne koristi. Pozabil pa je navesti, da je bil tudi pri Orliju in pojasniti zakaj ga ni več v tej organizaciji?

POLZELA. V nedeljo dne 13. t. m. se je vršil izredni občni zbor Abstinence nega kluba v prav lepem številu ljudstva. Po daljšem razgovoru se je odločilo, da se spremeni naslov tako, da se sedaj imenuje: »Društvo za gojenje treznosti Visnjev kniž. Polzela«. V novi odbor so bili izvoljeni gg.: Loparnik Peter, predsednik; Lenko Franc, podpredsednik; Kronovšek Alojz, tajnik; Kandušar Romeo, blagajnik; odborniki: Bošnjak Matija, Kolarik Anton, Cimperšek Matija, Wybikal Tomaž; pregledovalca računov: Visjak Emil, Korber Josip; gošpodarica: Cimperšek Pavla.

VOJNIK. Orlovski tabor, ki se je vršil v nedeljo v Vojniku, je iztekel za klerikalno gardo silno klavirno. Ze udeležba Orlov na sebi je bila z ozirom na veliko reklamo zelo pičla, še manj pa je bilo zanimanja za to prireditve od strani domačinov iz Vojnika in okolice, ki so nastop Orlov po ogromni večini popoinoma ignorirali. Tudi ukradenca orlovskaa uniforma ne vleče več, ljudje so pač že siti vseh klerikalnih komedij.

ORMOŽ. Ormoški kaplan je letos, kakor so izpovedali šolski otroci, pred koncem šolskega leta izpisoval med svojimi učnimi urami po razredih učencem redove iz šolskih katalogov ter dajal listke otrokom, da pokažejo svojim staršem svoj napredek in si prihranijo kolke za šolska naznanila. Naročil je otrokom naj raje prinese ta denar njemu za »Angeljčka«.

Pristni kranjski firnež

prvovrstne suhe in oljate barve, laki, kit, kile, špirit gorljiv, prašno olje, slikarske in plesarske potrebšćine.

Ravhekar & Derganc

Pred Škofijo št. 20 3403a

Poskusite

1826/a

emirskemu kapitalizmu» in mu dal naslov »Punt strojev«. Spravil je dramo na oder v Moskvi in Petrogradu kot svoje lastno delo. Plagijat pa je kmalu odkril ruski emigrantski tisk. A. N. Tolstoj je kljub temu trdovratno vztrajal na stališču, da je drama njegov originalen umotvor. Sovjetski tisk mu je dolgo verjel in šele te dni se je stvar razjasnila pred civilnim sodiščem, kjer je prevajalec Krol tožil Tolstega, da si je dal od njega prevesti dramo češkega pisatelja ne da bi mu za to plačal kakšno odškodnino. Sedaj je tudi sovjetom jasno, da je A. N. Tolstoj v tem slučaju čisto navaden plagijator.

Koncerti pianista Antona Trosta. Kakor smo že poročali, nastopi naš rojak g. Anton Trost tekom prihodnjih dni (25. julija) v Kamniku. Poleg tega bo koncertiral letos poleti še na Bledu in v Rogški Slatini.

Francoska dramatizacija Dostojevskega. Francoski pisatelj Ferdinand Nozière je dramatiziral del Dostojevskega »Mrtvega doma«, in sicer poglavje »Sveta bna kriš« (Le sang des nocces). Dramatizacija pa je takoj odkupila neka francoska filmska družba, ki je že tudi izvršila posnetek.

Jan Kubelik v Parizu. Sloviti češki goslač Jan Kubelik, ki je priredil letos spomladaj večjo turnejo po italijanskih mestih, je zadnje dni nastopil dvakrat na koncertnem podiju v pariški operi, kjer je izrazil z orkestrom, katerega je vodil

Filip Gaubert. Na programu so bili koncerti od Mozarta (D-dur), Mendelssohna, Beethovena in Paganinija (G-dur). Poleg tega je izvajal slavni virtuozi na gosli še dva lastna koncerta (A-mol in B-dur). Parižani so navdušeno pozdravljali Kubelika, čigar mojstrstvo se drži še vedno na višini in čigar slava ni niti najmanj zatemnela.

Otvoritev Wagnerjevih svečanosti v Bayreuthu. V torek 22. julija so se otvorile Wagnerjeve svečanosti v Bayreuthu s predstavo »Mojstrskih pevcev norimberških«. Dirigiral je Michael Balling iz Darmstadta. Vodstvo »Prstana Nibelunгов« je poverjeno Fritz Buschu iz Dresdena, »Parsifala« pa taktirki dr. Mucka in Kaehlerja iz Schwerina.

Smrt znamenitega nemškega orglarja. V Regensburgu je umrl orglarski mojster tamošnje stolnice in zborovodja F. X. Engelhart. Dočkal je starost 63 let. Posebno znamenit je bil Engelhartov delski zbor, znan pod imenom »Regensburger Domspatzen«. Njegova izvajanja pasijonskih skladb ob velikonočnih praznikih so hodili poslušat ljudje iz vseh krajev sveta.

Novi Watteau. V potsdamskih dvorih pri Berlinu je te dni odkril inž. C. F. Foerster sliko, ki predstavlja svatbo na deželi. Spoznal je slika za delo Watteaujevega čopika in to naznanil umetnostnim zgodovinarjem, ki so se takoj pobrignili, da pride slika na pravo mesto.

Kulturni pregled

„Jugoslovanska Njiva“

Vsaka revija se more pravilno oceniti šele tedaj, ko stoji pred nami kot zaključena enota. Pregled časopisov, ki ga pinašamo na tem mestu od časa do časa, utegne komaj konstatirati, kdaj je kakšna revija izšla; njeno sumarično vsebino je mogoče podati šele koncem vsakega letnika ali koncem vsake knjige. »Jugoslovanska Njiva« izhaja v Zagrebu že osmo leto. Zbrala je okoli sebe lep krog intelektualcev — pisateljev, ki se jim se niso posušili vsi ideali v peresu in z njihovo pomočjo nadaljuje svojega življenja pravdo. Vzemi v roke katerekoli številko »J. N.«, v vsaki boš našel vsaj en prispevek, ki te bo zanimal. Zaradi pestrosti in barvitosti snovi ki se trajno ogiba suhoparnosti, si je naša revija poleg sotrudaikov pridobila tudi hvalavredno število naročnikov in vesliče armado bralcev.

S 1. julijem je »Jugosl. Njiva« začela novo poluleetje. Ob tej priliki se lahko bežno ozremo po njeni preteklosti od 1. januarja do 30. junija. Svoj osmi letnik je otvorila s člankom o krizi nacionalizma in demokracije. Naslednje številke je posvetila splošnim aktualnim problemom (Rusija in Evropa, Parla-

ment in gospodarstvo, Kultura in harmonija) ter nizu slovanskih in domačih jubilejev (Dinko Šimunović, Aleksa Šantić, Branko Radičević, Antonin Sovar, J. S. Machar, Ivan Meštrović, Jovan Skerlić, J. J. Strossmayer). Tudi geniji izven naših tesnih mej so dobili pomen v njenih gostoljubnih predalih: Giza como Leopardi, Alessandro Manzoni, Wilson in Maurice Barres. — Dr. Vladimir Dvorniković je začel pričboevati v februarjski številki veliki razpravo o Kristu, Buddhi in Schopenhauerju, še prej pa je dr. Ferdo Šišić napisal daljšo študijo o knezu Milošu v Zagrebu leta 1848. Agrarno vprašanje obravnava dva članka (St. Stojanović: Veliki in mali posjedi, Nacionalni in socialni motivi agrarne reforme), probleme estetike in umetnosti pa obdelujejo: Mirko Kus - Nikolajev: (Estetika borbe), Milan Schwarz (Francuski, a »capella« chansons XVI. veka), dr. G. Dimović (Varšavski teater recitua), M. D. Gjurić (Jugosl. barokropisi od 16. do pokraj 19. veka) itd. Počeg tega neguje »J. N.« literaturo v pesmi, prozi in drami. Listek revije je vedno bogat in aktualen ter posveča pozornost znanosti in umetnosti, politiki in gospodarstvu, prosveti in socialnemu življenju. Hvalavreden je tudi ktičick

beležk, kateremu stoji ob strani še bibliografski zapiski. Vsebinska je torej resnično vsestranska in dobra.

Slovenci revije, kakršna je »Jugoslov. Njiva«, na žalost nimamo. A ker bomo vsi srbohrvaščino z isto lahkoto in istim razumevanjem kakor naš jezik bodi »Jugosl. Njiva« priporočena vsem Slovincem v čitanje in naročbo. Revija izhaja vsakih 14 dni in stane letno 160 dinarjev. Posamezna številka 8 Din. Uprava lista je v Zagrebu, Marovska ulica št. 30.

Člani ljubljanskega gledališča v Radečah pri Zidanem mostu. V torek 15. in sredo 16. julija so obiskali Radeče pri Zidanem mostu nekateri člani ljubljanskega dramskega gledališča pod vodstvom ge. Juvanove. Igrali so dvakrat. Prvi večer so uprizorili igr »Tat«, drugi večer pa Molnarjevega »Vraga«. Obe predstavi sta se vršili pred polno sokolsko dvorano.

Odločki iz »Borisa Godunova« v Beogradu. V soboto zvečer so priredili nekateri beograjski pevel (gdč. Ida Artova, tenor Gukasov in bariton Marijašević) koncertni večer na prostem. Peli so pri »Lirici« odlomke iz Musorgskega opere »Boris Godunov«.

Ruski plagijat iz češčine. — Odlični ruski literat Aleksej N. Tolstoj, sorodnik Leva Tolstega, je dal pred časom prevesti dramo Karla Čapka R. U. R. na ruski ter je delo tendenčno priostiril proti

Domače vesti

* **Promocija.** Na dunajski zemljedelski visoki šoli, gozdarski odelček, je napravil inženjerski izpit g. Oskar Jug iz Nove vasi pri Rakeku. Cestitamo!

* **Diplomatski izpit** je napravil na gospodarstvi in socialno-znanstveni fakulteti univerze v Kölnu gospod Lojze Tavčar z Jesenici. Cestitamo!

* **Sprejem angleške vojne mornarice.** Ministrstvo vojne in mornarice je odobrilo kredit v znesku 600.000 dinarjev za sprejem angleške vojne mornarice, ki dosepe koncem tega meseca na Jadran. Sprejem bo zelo svečan.

* **Naš konzulat v Bratislavi.** Novosistemizirani jugoslovanski konzulat v Bratislavi je predvčeršnjim pričel s svojim delovanjem. Za konzula je imenovan gospod Berić, za njegovega pomočnika gospod Mihelič. Novi konzulat bo opravljal vse agende za Slovaško in Podkarpatsko Rusijo.

* **Razpis učnih mest.** Kuratorij mestnega dekliškega zavoda »Vesna« v Mariboru razpisuje za novim šolskim letom na zavodu dve učni mesti: za pouk ženskih ročnih del ter za pouk nemščine in obnem za službo v internatu. Prosilke dobivajo potrebne informacije pri vodstvu »Vesne« v Mariboru, Aškerčeva ul.

* **Nove trgoveške akademije.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je trgovske šole v Splitu, Subotici, Novem Sadu, Velikem Bečkereku in Pančevu uvrstilo v vrsto trgovskih akademij.

* **Himen.** V župni cerkvi v Slovenski Bistrici se je preteklo nedeljo g. Ivan Tomasič, profesor gimnazije v Zaječaru, rodil iz Postojne, poročil z gospodično Lenko Dvoršak, profesorico na istem zavodu, rodil iz Cigonca pri Slovenski Bistrici.

* **Velikodušen dar.** Neimenovani sokolski dobrotnik je podaril Jugoslov. Sokolskemu Savezu v Ljubljani 1000 Din za kritje stroškov olimpijske vrste. Svojemu darilu pristavlja: Vzdorožen nad krasno zmago, ki jo je doseglo naše Sokolstvo, pošiljam 1000 Din z željo, da tudi ostali bratje podpro naše Sokolstvo, ki s svojo poštrevnostjo in z ljubeznijo do naroda širi slavo naše domovine širom sveta. — Bratu darovalcu iskrena hvala! Naj bi našel mnogo posmehovalcev!

* **Oskrbovanje poštinih voženj.** Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani je glasom razpisa, ki je nabit pri županstvih v Hotederski, Gorenjem in Spodnjem Logatcu in pri sreskem poglavarju v Logatcu razpisala za dne 29. in 30. julija ob 11. uri dopoldne javna komisijonelna pogajanja za enoletno oskrbovanje poštinih voženj iz Hotederske v Dol. Logatec in obratno, in sicer dne 29. avgusta v Hotederski, dne 30. avgusta pa pri sreskem poglavarstvu v Logatcu. Načrt pogodbe in pogoji ležijo interesentom na razpolago pri občinskem uradu v Hotederski, Gorenjem in Dolnjem Logatcu in pri sreskem poglavarju v Logatcu.

* **Društvo slovenskih učiteljev v Ljubljani** priredi v dveh ob 4. do 10. avgusta t. l. socialno naobraževalni tečaj za učitelje. Predavanja se vrše v Akademskem domu. Tam je predskrajšano tudi za stanovanje tovarišicam izven Ljubljane proti malenkostni odškodnini za perilo in postrežbo. Tečaj se vrši, ako se prijavijo do 1. avgusta 20. udeleženci. Priglasje je nasloviti na Vito Zupančičevo, Kopalniška ulica 1, ter hkrati navesti, ako se referira na stanovanje v Akademskem domu.

* **Tudi to si bomo zapomnili!** Pred dobrim tednom smo zabeležili napad tržaškega »Malega Listca«, glasila bivšega primorskega poslanca, duhovnika Šteka, na demokratično stranko in njegovo po »Slovencu« posnemano poročevanje o dogodkih v Jugoslaviji. Danes pa nam prihaja v roke zadnja »Goriška Straža«, ki pod naslovom »Krvavi dogodek v Ljubljani« objavlja »Slovenčev« izmišljotino in laži o dogodku, čigar žrtev je postal delavec Zadravec in potem pravi: »Naše načelno stališče do političnega zločina in nasilstva je znano. V politično razpravljanje tega dogodka se ne bomo spuščali. Z vsi resnobo pa pozivljamo skupno glasilo Slovanov v Italiji, »Edinost«, da ne zavaja slovenskega ljudstva v Italiji s svojimi nekritičnim, popolnoma enostranskim poročilom, ki ga je ponatisnila iz »Jutra«, »Slovenskega Naroda« ali pa iz »Piccolo della Sera« ob ponedeljku, na stranpoti. Dolžnost slovenskega javnega glasila posebno v Italiji je, da svoje bravce »vztraja in ne posurovuje«. — »Jutro« in »Slovenski Narod«, katerima je »Goriška Straža« preko »Edinosti« namenila to breco, torej s svojimi »nekritičnimi, popolnoma enostranskimi poročili posurovujeta« bralce! Prav! Zabeležujemo to, ali odgovarjati ne bomo na ta smrdljivi »odpadek ljubljanskega škofovskega zaščitnika komunističkih morilcev« v glasilo goriških katoliških boševikov, in ugotovljamo le, da je glavni urednik »Goriške Straže« sedanjim primorski državnim poslanec dr. Engelbert Besednjak. Zapomnimo si pa ta napad za slučaj, kadar bo zopet in zopet kdo trkal na vrata demokratov in uredništva demokratičnih listov!

* **Jugoslovanski Matici v Ljubljani** so poslali otroci iz Lukovice pri Domžalah 200 Din, katero vsoto je vrgla kot žesti dobilek njihova nedeljska prirediteljica Celarjevem vrtu. Dogovorili so se otroci med seboj, da bodo priredili veselico za Jug. Matico. Sami so si sestavili razpored, sami vodili priprave in vse vaje, sami ogradiili in okrasili pozorišče. Njih glavlja trud ni bil zastoni kaliti usneha priča.

se je prvi samostojni nastop otrok izborna obnesel. Treba je, da si vzamemo lukovske malčke za vzgled in naši bratje na Primorskem in Koroškem ne bodo pozabljeni.

* **Jugoslovanski člani društva kirurgov v Parizu.** Društvo francoskih kirurgov v Parizu je na svoji poslednji seji izvolilo za svoje člane tudi trojico znanih jugoslovanskih kirurgov, in sicer gg. dr. Mihajla Petroviča, dr. Leona Kojena in dr. Nikolo Miljaniča. Doslej je bil član uglednega društva francoskih kirurgov samo pokojni profesor dr. Subotič.

* **Kopalnišča ob Jadranu.** Vsem onim, ki žele preživeti čas svojih počitnic ob morju, priporočamo naša znana kopalnišča in letovišča na Gornjem Jadranu. Omenimo, da imamo samo v Hrvatskem Primorju 13 večjih kopalnišč z modernim komfortom in z vseni ugodnostmi. Morske, solne in peščene kopelji, ribolov, izleti po morju in po kopnem nudijo vsakomu dovoljno izprehoda in zabavo ter se mu neizbrisno utisnejo v spomin. Tudi onim gostom, ki hočejo živeti dalj časa na morju, bo ustreženo. Ako se jih prijavijo dovoljno število, se jim stavi na razpolago ladja, ki jih povalja po celem Jadranu in na kateri imajo gosti rso preskrbo za izletom določeno čelo. V takih slučajih imajo gosti povsod potočo kopanje, ribolov itd. Informacije daje »Savez kupalista«, Sušak.

* **Sprejem v podoficijske šole.** Ministrstvo vojske in mornarice je odredilo, da se letos sprejmejo gojenci v podčastniške šole, in sicer 200 gojencev v I. artiljerijsko podčastniško šolo v Čupriji z rokom do 15. septembra 1924; 50 gojencev v vojaško sanitetno šolo v Beogradu z rokom do 15. avgusta; 200 gojencev v II. artiljerijsko podčastniško šolo v Mariboru z rokom do 15. septembra; 200 gojencev v inženjersko podčastniško šolo v Mariboru z rokom do 15. septembra. Pojasnila daje mestni vojaški urad v Mestnem domu v Ljubljani.

* **Društvo za raziskavanje podzemskih jam** ima svoj občni zbor dne 29. julija popoldne ob 17. uri v deželnem muzeju.

* **Higijenična razstava v Zagrebu.** V Zagrebu se odpravi meseca oktobra letos velika higijenična razstava, ki naj pokaže razvoj higijeničnih razmer v naši državi v zadnjih petdesetih letih.

* **Davkarska šola v Beogradu.** Z odlokom ministrstva financ se davkarski šoli v Beogradu in Novem Sadu združila v eno, ki bo imela svoj sedež v Beogradu. Šolsko leto se prične s 1. septembrom. Šola bo imela dva tečaja, ki bosta trajala po devet mesecev. Letos se sprejme do sto učencev, ki so dovršili vsaj šest razredov srednje šole. Širokašnim učencem se podeli štipendije.

* **Ležarina za pošne pakete.** Ministrstvo pošte in brzojava je izdalo naredbo, da se mora za pakete, ki so naslovljeni epšte restantne, plačati ležarina od dne, ko pridejo pošiljke na naslovno pošto. Za pakete na naslovnike v širšem dostavnem okraju se računi ležarina od tistega dne, ko je bil naslovnik obveščen, da je paket prišel, oziroma od dne, ko mu je bilo izročeno obvestilo.

* **Po osmih letih iz vojnega ujetništva.** Iz Trbovelj nam poročajo: Veliko pozornost je pri nas vzbudila vest, da se je vrnil iz italijanskega ujetništva tukajšnji posestnik Janez Krevaj. Prepotoval je Italijo, Afriko, kjer je bil v rudnikih z zlata, Anglijo, Francijo in se preko Nemčije vrnil po osmih letih v svojo domovino. Praglašen je bil že za mrtvega. Mož ima pri sebi veliko denarja. Izpremenil se je toliko, da ga ni spoznala niti njegova žena, ki je drugič poročena, niti njegova lastna mati. Iz krepkega, stasitega mladeniča je postal starec. Spoznali pa so ga nekateri njegovi prijatelji.

* **Neprijetnost »poročnice« našo vojsko.** V Dubrovniku je neznan tat okradel znano Angležinjo miss Flora Sanders, ki je za časa vojne služila v srbski vojski, v kateri je od navadnega redova napredovala do poročnice. V bojih na solunski fronti je dobila miss Sanders mnogo odlikovanj. Tatvina je bila izvršena po noči od 12. na 13. t. m., tat je prišel v njeno stanovanje, ki je spala, in ji ukradel zlato cigaretno dozo z monogramom »F. S.«, potem srebrno uro s srbskim grbom in napisom »Bog čuva Srbijo«, ki jo je dobila v darilo za časa vojne. Miss Flora Sanders je nosila popolno uniformo poročnice do l. 1920., ko je bila prestavljena v rezervno. Srbsčino obvladuje popolnoma.

* **Mati z dvema otrokoma utonila.** V slavonskem Vukovaru je v noči od petka na soboto divjala grozna nevihta. Vseled močnega naliva so bile poplavljeni mestne ulice. Ko se je ob osmih zvečer dnarica Liza Herman s svojim 6letnim sinčkom in s šest mesecev starim dojenčkom v naročju vračala domov, je nenadoma voda odnesla starejšega otroka. Mati je v strahu poskočila za njim, pri tem pa ji je dojenček padel v vodo in izgubil v valovih. A valovi so tudi mater potegnili s seboj. Ljudje so sicer prihiteli na pomoč, v rešilna akcija je ostala brez uspeha. Šele drugi dan so našli pri jezcu mrtvi trupli matere in 6letnega sinčka. Dojenčka so ribiči v nedeljo potegnili iz Vuke.

* **O neznatem utopljenju, čigar truplo** so pred nekaj dnevi potegnili iz Ljubljanske na Fužinah, kar smo že poročali, se je dognala identiteta šele sedaj. Je to posestnikov sin Vid Kermavner, doma iz

Vnanjih Goric, ki je utonil pri kopanju v Ljubljani, ki teče ob vasi. Truplo je bilo pokopano na pokopališču v Vevčah.

* **Samomor v duševni zmedenosti.** Poročali smo nedavno, da je v Mariboru skočil v Dravo in utonil narednik Metod Dobovišek, rodil iz Radovljice. S poučene strani smo prejeli pojasnilo, da je Dobovišek štiri leta bolehal na malariji in da je izvršil samomor v stanju duševne zmedenosti.

* **Umor ali samomor.** Ig in okolico razburja dva dni čudno odkritje. V posejdeljku smo namreč našli ljudje na travniku ob vasi truplo mlade pastirice Rozalije Grum, ki je bila uslužbena pri nekem tamošnjem posestniku. Truplo je ležalo na mestu šele nekaj ur, obleka pa je že bila ogrizena po pasu in se kravah. Po vasi grede čudne govorice o dogodku. Govori se, da je bilo dekle noseče in da si je samo vzelo življenje, drugi zopet domnevajo, da se je zgodil zločin. Obdukcija trupla bo izvršil v sredo jutraj sodni zdravnik dr. Leo Travner; takrat se bo šele dognalo, koliko je na stvari resnice.

* **Samomor zaradi bede.** V dr. Sadaikovi opekarni v Jancovcih pri Ptuj se je te dni kurjač Anton Botolin z lizolom zastrupil. Domneva se, da je Botolin izvršil samomor zaradi bede.

* **Požar na Selah.** Na Selah pri Ptuj je pretekli petek popoldne na posestvu vdove Barbare Sardinšek izbruhnil požar. Ker ni bilo vetra in je začel padati dež, je bila gasilna akcija znatno olajšana. Domačini, fantje in dekleta so pridno donasili vodo in tako se je energičnemu naporu posrečilo, omejiti ogenj na omejenen objekt ter preprečiti še večjo nesrečo.

* **Pretep med romarji.** Pri sv. Anehu na Pohorju se je zadnjo nedeljo vršili cerkveni shodi. Že na potu k sv. Anehu je prišlo do pretepa, pri katerem je bil Ignacij Šule iz Maribora teko ranjen. Prenesli so ga do Peka, potem pa z rešilnim vozom prepeljali v mariborsko bolnico.

Iz Ljubljane

u— **Razpis občinskih volitev v Ljubljani.** Veliki župan ljubljanske oblasti je odredil, da se mora izvršiti volitev občinskega odbora mestne občine ljubljanske, in sicer 49 občinskih odbornikov in 49 namestnikov. Dan volitve določi veliki župan kasneje, ko bo volilni imenik pravomočen. Po razgrnitvi pravomočnega volilnega imenika za občinske volitve se pravočasno razglašajo ločila o vlaganju kandidatnih list, ki jih bo treba predložiti političnemu oblastvu po § 12. zakona o volitvah v občinska zastopstva, najkasneje v 10 dneh po razgrnitvi pravomočnega volilnega imenika. To se daje javno na znanje s pristavkom, da se smejo po odredbah člena 12. zakona o volilnih imenikih pravilno stalnega volilnega imenika za občinske volitve, ki je ob običajnih uradnih urah, to je od 8. do 14. ure, pri mestnem magistratu (v mestnem popisovalnem uradu) in tudi pri prvostopenjskem (deželnem) sodišču stalno razgrnjen vsakomur na vpogled, zahtevati le še 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvi občinskega odbora. Glede na to določilo se smejo popravki volilnega imenika zahtevati le še do vštete srede dne 6. avgusta t. l.

u— **Prenočišča za čas letošnjega velesejma.** Stanovanjski odsek za IV. ljubljanske velesejme potrebuje za nastanitve obiskovalcev letošnjega velesejma, ki se vrši v času od 15. do 25. avgusta 1924. več sob z eno, dvema ali več posteljami. Vsi oni, ki nameravajo v tem času oddati prenočišča, naj naznanijo to pismeno ali ustno pri stanovanjskem odseku (začasno v mestnem ekspeditu, Mestni trg 27, III.) ali pa pri sejmiskem uradu.

u— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Glasom izkaza mestnega fizikata se je prešli teden rodilo v Ljubljani 26 otrok (13 moškega in 13 ženskega spola), umrlo pa je 13 moških in 7 žensk, skupaj torej 20 oseb (12 domačinov in 8 tujcev). In sicer: 3 osebe za srčno hibo, 2 za zastrupljenjem rane, 1 za jetiko, 1 za mogočensko kapjo, 11 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 2 pa vsled slučajne smrtni poškodbe. Na nalezljivih boleznih sta oboleli 2 osebi: 1 na trebušnem legarju, 1 pa na griži.

u— **Ustanovni sestanek Orjune Ljubljane, šentpeterski in vodmatški okraj,** se vrši v četrtek dne 24. julija ob 20. uri v gostilni g. Draška, Ljubljana, Bohoričeva ulica 9.

u— **Policijske prijave.** Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 2 tatvine, 5 kaljenj nočnega miru, 1 pijanost, 12 prestopkov cestnega policijskega reda, 2 prestopka pasjege kontumaca, 1 prepovedana nožna orožja, 1 tepež, 1 ekscs, 1 prestopok nedostojnega vedenja, 1 prestopok vmešavanja v službo stražnikov, 1 pobeg umobolnega, 1 napad, 1 prestopok godbe brez dovoljenja, 1 nezgoda in 1 prestopok sumljivega stiskanja po tujem »rajonu«.

u— **Če se človek seli,** mora biti pri tem zelo previden. O tem bi lahko povedal višji uradnik, ki se je v soboto selil v novo stanovanje. Pomagala sta mu pri tem dva njegova delavca. Ko sta se ta dva za nekaj časa umaknila po opravih v novo stanovanje, je neki sumljiv pasant izmaknil raz voz raznih dragocenosti, ki so se nahajale v nekem omotu, za okrog 3750 Din.

u— **Pevske vaje »Ljubljanskega Zvon«:** Vsako sredo ženski, vsak četrtek moški in vsak ponedeljek mešani zbor.

u— **Pobeg umobolnega.** Henrika Lipnika, 19letnega umobolnega posestnikovega sina iz Račice pri Mariboru je pri

Telefon 730

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 739

Svetovni komik

FATTY

23., 24., 25. in 26. julija

v burki

Fatty in milijoni

Predstave ob pol 5., pol 8. in 9. uri

vedel dne 21. t. m. njegov varuh Blaž Lešnik v blaznico na Studencu. V gozdu pri Fužinah pa se mu je fant nenadoma iztrgal, se skril v grmovju, nato pa pobegnil. Umobolni begunec je obločen v črno obleko. Je mirnega vedenja in ni nevaren.

u— **Aretacije.** V noči na terek je bil aretirani neki Matija Zagar zaradi tatvine, Zakotnik Franc zaradi telesne poškodbe, Bezljaj Adolf zaradi poskušene tatvine, Zahidič Sulje zaradi nakupa sumljivih predmetov, Godce Josip, ki je bil že dalje časa zaradi raznih prestopkov zasledovan v policijskem dnevniku in Mile Kornilec zaradi raznih goljufij.

Svetovnoznana športna in dirkalna

Peugeot - kolesa

so dospela. Dobavna po najnižji ceni v tovarniški zalogi O. Značek, Ljubljana, Soha ulica 11. 3390-a

Iz Celja

c— **Koncert.** Gospod Vekoslav Jančko, bivši artistični vodja celjskega mestnega gledališča priredi v petek dne 1. avgusta v veliki dvorani celjskega Narodnega doma koncert. Na sporedu so: Grieg, Gerbič, Ipavic, Savin, Osterc, Lajovic i. dr. Vstopnice v predprodaji v trgovini Goričar & Leskovšek.

c— **Razpis stavbenih del za gradnjo cvetličnjaka v Celju.** Občinski svet mestne občine celjske je v svoji redni seji dne 18. julija sklenil zgraditi nov cvetličnjak na vrtu za grofijo ob Savinji. Mestni magistrat celjski razpisuje zaradi tega oddajo predmetnih celokupnih del. Zgradba se bo izvršila po načrtih mestnega stavbenega urada, ki so interesentom razpoloženi na vpogled od 24. julija do 4. avgusta vsak dan od pol 12. do pol 1. ure. Ponudbe je treba vložiti pri mestnem stavbenem uradu najkasneje do 12. avgusta t. l. v zapečatenih zavitkih z zunanjo oznako: Ponudba za gradnjo cvetličnjaka.

Iz Maribora

a— **Finančni delegat dr. Šavnik v Mariboru.** V petek 23. t. m. prispe v Maribor delegat finančnega ministrstva dr. Šavnik in bo pri fin. ravateljstvu sprejemal stranke, nakar opozarjamo zlasti gospodarske kroge, ki lahko pri tej priložnosti predložijo fin. delegatu svoje želje in event. pritožbe.

a— **Pri telefonu...** Mariborsko uredništvo »Jutra«. »Halo, hier firma Dolina. Bitte, wollen sie heute die Ware abholen«. — »Halo, kdo tam?« — »Tu trdka Dolina!« — »A tako, vi ste takšna narodna trdka, da z nemškimi firmami v Mariboru nemško telefonirate, mi pa pišemo, kako naj v Italijo in Avstrijo slovenske korespondiramo, da priborimo našim ljudem zaslužka!« — »Mi govorimo vendar s firmo Götz!« — »Saj to je ravno skandal za narodno trdtko v Mariboru«. — »Ja, pa ti si ravno tak, jaz imam tudi laško pismo od tebe v rokah«. — »Oho, ste na napačni firmi!« — »Ja, kdo pa tam?« — »Tu uredništvo »Jutra«.« — »A oprostite, sem se zmotil.«

a— **Na državnih vinarjski in sadjarski šoli v Mariboru** prične novo šolsko leto dne 15. septembra 1924. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Sprejme se tudi nekaj eksternistov. Oskrbnina za redne učence v zavodu znaša do preklica mesečno samo 75 Din, kakor sedaj na srbskih kmetijskih šolah, dokler ministrstvo za kmetijstvo ne ukrene drugače. Sinovi ubožnih kmetovalcev so pa tudi te oskrbnine oproščeni v celoti ali do polovice ter se imenujejo potem državni učenci (stipendisti). Prošnje za sprejem je pošiljati direktno državnemu vinarjski in sadjarski šoli v Mariboru do 20. avgusta. Kako se prošnja napravi, odnosno opremi in vsi drugi splošni ter podrobni pogoji za sprejem učencev so točno razvidni iz tiskanega prospekta, ki se pošlje vsakemu zainteresiranemu proti plačilu 5 Din v gotovini.

Iz Primorja

* **Koncert v Kanali.** Prošli teden sta posetila Kanal tenorist g. Marj Šimenc in kapelnik g. Neffat. Priredila sta koncertno produkcijo v prostorih g. Baudača. Občinstvo so najbolj ugajale narodne pesmi.

* **Družinski davek v Jul. Krajini.** Občine v Jul. Krajini so zadnje čase začele vneto uvažati družinski davek, t. j. davek na letne dohodke vseh članov družine. Znesek davka določijo v vsaki občini županstvo, ki razdeli v ta namen davkoplačevalce v več razredov in določi tudi roke za plačevanje davka. Proti stavi davčnih seznamov se ima vsak davkoplačevalec pravico pritožiti na prefekta, toda pritožba je dovoljena samo tedaj, če gre za vpis spornih zneskov ali pa za kake druge napake.

* **Zopetna otvoritev deželnega kemičnega preizkuševališča v Gorici.** Italijanska vlada je dovolila zopetno otvoritev in nadaljni obstoj nekdanjega deželnega kemičnega preizkuševališča v Gorici ter nakazala v ta namen sto tisoč lir izredne podpore in 60 tisoč lir redne letne podpore. Ker pa prošnja goriške mestne uprave zlede prostorov nekdanjega

goriskega kemičnega preizkuševališča še ni rešena, visi zadeva še vedno v zraku. Videmski politični upravi se pač nikamor ne mudi!

* **Nalezljive bolezni v Trstu.** V Trstu so zdravstvene oblasti v zadnjem času zaznamovale posamezne slučaje sledenjih nalezljivih bolezni: davice, škrlatice, trebušnega legarja, paratifa in ošpic. Največ žrtev je zahtevala škrlatica, za njo pa trebušni legar.

* **Smrtna kosa.** Umril je v Trstu g. Josip Cvek, eden izmed ustanoviteljev in najagilnejših odbornikov konsumnega društva »Jadran« pri sv. Jakobu. N. v. m. p!

* **Živinozdravniški okraji na Goriškem.** Videmska prefektura je nanovo uvedla okraje za živinozdravniško službo v goriški okolici. V območju goriške podprefektore bo petnajst živinozdravniških okrajev. Občine se združijo v posebne konzorcije za živinozdravniško službo. Uradni živinozdravniki bodo imeli sedeže v sledečih naših krajih: Štandraž, Kanaš, Kobarid, Tolmin, Ajdovščina, Dornberg, Vipava, Komen, Cerkno in Idrija.

* **Tridesetletnica prostovoljnega gasilnega društva v Sežani.** V nedeljo 27. julija praznuje prostovoljno gasilno društvo v Sežani na Krasu tridesetletnico svojega obstoja. Jubilej se proslavi z veliko bakljado in veselico.

* **Razstava meščanske in ljudske šole v Postojni.** Ob zaključku šolskega leta na postojnski ljudski in meščanski šoli se je vršila na imenovanem zavodu razstava, ki je pokazala prav lepe uspehe gojencev. Večji del razstave je bil odmerjen risarskim izdelkom, manjši pa ženskim ročnim delom.

Sodišče

§ **Usodepoln sunek z nogo.** — Anton Hren, 48 letni hlapec v Retju pri Trboveljah, je služil več let s Francetom Setinškom kot hlapec pri trboveljskem rudniku v dobrem prijateljstvu. Dne 20. decembra 1923. pa je nesel Hren k sedlarju opremo ter srečal pri tem Setinška, ki je hotel krmiti konja. Nekoliko vinjen, je začel kričati nad njim, češ da je lenuh in da ni paznik nad njim. Ko je postal agresiven, ga je Setinšek sunil od sebe. To je Hrena tako raztogotilo, da je stopil nazaj in sunil svojega nasprotnika z obuto nogo s tako silo med nogo, da ga je težko poškodoval na črevesu vsled kile, katero je imel Setinšek že več let, ne da bi bil čutil kakke posebne bolečine. Po dolgemem udarcu pa je začel bruhati in so mu v bolnišnici le s težavo, z operacijo rešili življenje. Obdolženi Hren je bil obsojen pred celjskim okrožnim sodiščem na tri mesece težke ječe.

§ **Zvišane kazni.** Pred celjsko poroto sta bile meseca junija obsojena radi hudodelstva zavratalega ropa brezposelnega delavca Franc Bevc na 4 in Ciril Kopriva na 5 let težke ječe. Oba roparja sta v družbi doslej še ne poznanelega tretjega tovariša napadla dne 12. marca proti večeru na poti v Kalobje posestnika Valentina Brečka ter ga oropala. Ista delomirneža sta 30. marca okrog polnočnega prilemastila oborožena v neklo hišo v Sibeniku pri št. Jurju ob juž. žel. ter napadla bišno gospodinjico z grožnjo, da jo ubijeta, ako jime ne izroči denarja. Odnosla sta ji v resnici večjo vsoto ter še nekaj drugih stvari. Dva je bil krivdorec porotnikov radi hudodelstva ropa soglasen, je bila obema obtožencema prisojena izredno nizka kazen. Vsled priziva drž. pravdnika v Celju je višje deželno sodišče v Ljubljani z odlobo dne 14. julija 1924. zvišale Bevcu kazen na 10 let in Koprivcu na 11 let težke ječe. — Pri istem porotnem zasedanju je bil obsojen brezposeln Ivan Primožič iz Šostanje radi raznih tatvin, ki jih je izvršil v slovensko-goriškem, šostanjskem, gornjegrajskem in ljubljanskem okraju na 2 in pol leta težke ječe. Na priziv državnega pravdnika mu je višje deželno sodišče v Ljubljani povišalo to kazen na 3 in pol leta težke ječe.

MILKO PREPELUH

mesar

ALMA MARINIČ

poročena.

Ljubljana, 21. VII. 1924.

Pristni kranjski firnež,

preovrstne suhe in oljaste barve, laki, kit, klij, špirit gorilni, prašno oje, slikarske in plesarske potrebščine.

Ravhekar & Derganc

Pred škofijo št. 20 3400a

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutro“?

Gospodarstvo

Avstrijske gospodarske prilike

Insolvenca raznih avstrijskih podjetij, predvsem denarnih zavodov in tudi trgovin, so na dnevnem redu. Poleg cele vrste manjših denarnih zavodov so prišle v plačilne težave tudi nekatere velike banke. Neposredni povod začetka teh pojavov je bila ponesrečena spekulacija na padanje francoskega franka. Toda jasno je, da vzroki te krize niso samo v neresnički spekulaciji temveč tudi drugje, ker prihajajo v plačilne težave tudi podjetja, ki s spekulacijo na baisse franka niso imela nikakega opravka.

Ako primerjamo stanje bank in trgovin pred vojno s sedanjim stanjem, vidimo veliko hipertrofijo, ki je sprito razmer v sedanjih mali Avstriji zahtevala prej ali slej remediuro. Avstrijska bančna stroka je zaposlovala l. 1914. na 32 milijonov prebivalcev okrog 14.000 nameščenecv, dočim jih letos pri 6.5 milijona prebivalcev zaposluje 25.000. Temu neormalnem stanju je moral priti začetek konca.

Vso to bujnost bančnega in trgovinskega razvoja v Avstriji je povzročila inflacija, ki ji je dajala dovolj hrane. Čim so bile dosežene stabilne valutne prilike, je morala priti sprememba. Da ta sprememba ni prišla že prej, se razlaga tako, da se je takoj po začetku sanacijske akcije pokazalo skakanje avstrijskih vrednostnih papirjev, ki je z dotokom inozemskega kapitala omogočilo mnogim blizu poloma stoječim podjetjem nadaljevanje živatrenje.

Stabilnost avstrijske krone torej, to se pravi normalneje valutne prilike so zahtevale tudi normalnejše razmere na vseh poljih gospodarstva. Polomi zadevajo v prvi vrsti nesolidna podjetja, kar zadene čisto tudi solidnejša podjetja, da pridejo v plačilne težave. Baš to preveliko število insolventnih podjetij ima lahko zelo slabe posledice kljub temu, da pomeni nekako prihanje v normalnejše prilike.

Priznati pa se mora, da je avstrijska valuta že dolgo časa stabilna, ker se današnji režim resno in z vsemi silami prizadeva, spraviti gospodarstvo v redni tok. Državni proračun je vedno manj pasiven, tudi primanjkljaj trgovinske bilance je vedno manjši. Za presojanje stabilnosti avstrijske krone je dober znak gotovo tudi ta, da beleži menični portfelj Nacionalne banke v predzadnjem bančnem izkazu nespremenjeno stanje, v zadnjem pa nazadovanje. Tudi kovinska podloga se je povečala.

V presojo splošnega gospodarskega stanja navajamo še nekaj števil: Stevilo nezaposlenih, ki je znašalo v mesecu marcu še okrog 126.000, je padlo v aprilu na 68.000. Najboljši znak, da so prilike boljše, je naraščanje hranilnih vlog. Ljudstvo pričenja ceniti denar in ne meče denarja samo v blago, kar samo na sebi mora krepiti pozicijo avstrijske krone. Hranilne vloge so narasle od 810 milijard aK v marcu na 1139 milijard aK v juniju. Dohodki za tobak in carine, ki služijo, kakor znano, kot garancija za obresti posojila Zveze narodov, izkazujejo po uradnih podatkih četvrti za to potrebni znesek. Državni proračun se je volil izza decembra brez dodatkov in kredita Zveze narodov.

Sveda moramo upoštevati, da bi današnje stanje brez inozemske pomoči ne bilo mogoče. Če tedaj inozemski krepilni viri usanejo, bo obstajala nova nevarnost padea v stare prilike. Priznati moramo pri sedanjem stanju v prvi vrsti le resen trud avstrijskih činiteljev, trdit pa se ne more, da je avstrijski gospodarstvenik in finančni položaj že tako konsolidiran, da je pričakovati le še nadaljnega boljšanja in ne več poslabšanja.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (22. t. m.)
Pšenica: baska, stara 350 — 355; nova 340 — 350; nova za avgust 350. Oves: baski 290 — 300. Turščica: za julij in avgust 256 — 257.5. Ječmen: baski 260 — 265. Moka: baza 525 — 550. Otrobi: pšenični 200 — 205. Skupni promet 95 vagonov, od tega 66 pšenice, 1 ovs in 28 turščice. Tendence čvrstejša.

Zivinski sejem v Mariboru (22. t. m.)
Dogon: 246 volov, 433 krav, 19 bikov, 16 telet, 6 konj, skupaj 720 komadov. Povprečne cene za kg žive teže: debeli volvi 13.25 — 14, poldebili 11.50 — 12.50, plemenski voli 10 — 12.25, plemenske krave 10 — 11, krave za klobasarije 7.50 do 8.50, molzne krave 9 — 11, breje krave 9 — 11, mlada živina 10 — 11 Din. Mesne cene: volovski I. 25 — 27, II. 22 — 24, meso bikov, krav in telet 19 do 21, telečje I. 25 — 28, II. 21 — 24, svinjsko 22.50 — 35 Din. Prodanih je bilo okrog 300 komadov.

Dunajski svinjski sejem (22. t. m.)
Dogon 8320; od tega 1197 iz Jugoslavije. Notirajo za kg žive teže: debele svinje 19.000 — 21.000, mesnate 21.000—24.000 avstrijskih kron.

Trg s semenjem. Tendence na tržišču s semenjem je precej prijazna. Večje povpraševanje je po deteljncem semenju, ajdi, prosu in sirku. Cene prosu in sirku so poskočile. Prošli teden so notirali: rdeča detelja nova 18 do 20, stara 15 do 16, ajda 6, proso 6 do 7, sirk 7 do 8 Din za kg.

Trg z usnjem in sirovimi kožami (22. t. m.) Cene sirovim kožam so

dalje oslabele. V Zagrebu so se zadnje dni dosegle nastopne cene: goveje kože do 30 kg 14.50, preko 30 kg 17 Din za kilogram. Zanimanja za telečje kože ni. Naše cene so že nad avstrijske in celo nad ameriško pariteto. — Cene izdelanega usnja so pod pritiskom cenenege uvoza iz Avstrije. Prodnost usnja je v Avstriji zato tako cenena, ker so tudi sirove kože v Avstriji znatno pod našimi cenami. V prošlem tednu so notirali: vache-kruponi, težki 78 do 82, lahki 72 do 76; vache-polive, težke 66 do 70, lahke 660 do 62; notranji podplati 62 do 65; vratovi 42 do 44; avrni 32 do 38; kravje usnje, rjavo 100 do 105, črno 95 do 100 Din za kg; goveji boks 18 do 20; pitlingi 20 do 22; boxcalf 25 do 27; konjski boks 15 do 17 Din za kvadratni čevlji.

— Svoboden tranzit jugoslovanskega blaga v Madžarski. Iz Budimpešte poročajo, da je od 20. t. m. po sporazumu z Jugoslavijo ves tranzitni promet iz Jugoslavije in za Jugoslavijo osvobojen od carin in taks.

— Sadjarska in vrtnarska podružnica za konjski okraj se je ustanovila v prošlem mesecu. Priglasilo se je precejšnje število novih članov, osrednje društvo pa je odstopilo direktne člane, naročnike »Sadjarja in vrtnarja«, iz celega okraja novi podružnici. Prvi odbor: predsednik Časl Janko, Ziče; podpredsednik Obrul Franc, Cadram; tajnik in blagajnik Brglez Franc, Cadram; odborniki: Winter Jože, Zreče; Golež Franc, Vitanje; Zlove Jože, Zice; Breč Alojzij, Spitalič; članarina znaša letno 25 dinarjev, s katero je plačan obnem mesečnik »Sadjar in vrtnar«. Nove prijave s članarino sprejema podružnični tajnik. Gospodarji in prijatelji sadjarstva in vrtnarstva, oklenite se nove podružnice!

— V trgovinski register so se vpisale v Sloveniji nastopne firme: A. Westen, d. d. v Celju (tovarna krovnih izdelkov in emailirane pločevinaste posode v Gabrju pri Celju); Fabiani & Jurjovec, trgovina z manufakturnim blagom na drobno v Ljubljani; »Tornamide« Plaper & Co., tvornica tint in štampiljskih barv, agentura in komisija v Ljubljani; Medić-Zankl, tovarna olja, lakov in harv, d. z o. z., podružnica v Mariboru; »Zorac«, tvornica konfekcije, d. z o. z. v Mariboru; Slovenska knjigarna, d. z o. z. v Murski Soboti. — Izbrisala se je firma: Mlekarna in trgovina z mesnim blagom, Anton Vajtič in drug v Ptuj, ker se je razdružila.

— V zadružni register sta se vpisali v Sloveniji nastopni zadrugi: Ljubljanska posojilnica, r. z. z o. z. v Ljubljani in Delavsko-kmetijska hranilnica in posojilnica za mežsko dolino, r. z. z o. z. v Prevaljah.

— Vinska kriza v Dalmaciji. Trgovina z vinom v Dalmaciji je ves prošli mesec mirovala. Samo manjše količine so se prodale za domači konzum. V inozemstvo se ni izvažalo. Nerazprodane zaloge vina v Dalmaciji se cenijo na okrog 160.000 hl. Cene v zadnjem času padajo.

— Stanje posevkov. Po službenem poročilu ministrstva za kmetijstvo in vode je bilo stanje posevkov v naši krajlini od 15. do 30. junija zelo povoljno. Občno stanje ozimnih posevkov je bilo zelo dobro, a jarih je kolebalo med dobrim in zelo dobrim; zelo dobro je prevladovalo. Strogozrnatne ravnine so bile v celi državi zelo dobre, a v kruševski, kosovski in valjevski oblasti odlične. Istotako je bilo stanje oljnih, predvseh ter ostalih rastlin. Kar se tiče vinogradov, je občno stanje kolebalo med zelo dobrim in dobrim, le v moravski oblasti je bilo slabo. Stanje sadovnjakov je bilo med dobrim in slabim, a v oblasti kosovski je bilo zelo slabo. Stanje živine je bilo v celi državi zelo povoljno.

— Izgledi letine krompirja v naši državi. Po službenih podatkih ministrstva za kmetijstvo in vode bo letošnji pridelek krompirja v naši državi preokračil lanskega. Računa se, da bo mogoče izvoziti iz cele države okrog 1200 vagonov.

— Novi tovarni listi. Kakor se službeno razglasa, se s 1. avgustom zviša cena tovarnim listom od 1 na 5.50 Din. Tovarni listi stare izdaje so v roku 90 dni lahko zamenjani. Zamenjava se vrši na ta način, da se za vsakih 5 tovarnih listov stare izdaje da po 1 novi z doplačilom 50 par za komad.

— Anketa o načrtu novega obrtnega zakona se bo vršila dne 24. t. m. pri oddelku ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani. Kakor znano so se ankete o tem predmetu v Zagrebu, v Beogradu in nekaterih drugih mestih že vršile.

— Letina sladkorne pese v Vojvodini. Iz Novega Sada javljajo, da bo letošnja letina sladkorne pese v Vojvodini dala po službenih podatkih rekordne rezultate. Računa se, da bo znašal pridelek 70.000 vagonov.

— Likvidacija Livstroogrske banke. Z Dunaja poročajo: Likvidacijska komisija Avstroogrske banke priobčuje: Na generalni skupščini nasledstvenih držav, ki se je vršila 19. t. m. na Dunaju, se je vzelo na znanje in potrdilo računsko poročilo likvidacije v smislu točke 9, člena 206 senžermenske mirovne pogodbe, odnosno 189 trianonske mirovne pogodbe kot imela ta novčana izdanih

po 27. oktobru 1918. Likvidatorji Avstroogrske banke so dobili naročilo, da rešijo še tekoče zadeve tekom za to potrebnega časa, to je, da nadaljujejo še višje procese in da v imenu nasledstvenih držav izterjajo stare aktivne A. o. banke, ki so v gotovih tujih deželah še pod sekvestrom. Razen dolžnih zneskov in še višjih procesov so vsi ostali dolgovi likvidacije s tem popolnoma urejeni.

— Stanje hmeljarskih nasadov v Čekoslovski. (XII. Poročilo hmeljarskega društva za Slovenijo). Zatec, (CSR), 17. julija. — Po večtedenskem počivanju je kupčija zadnji teden zopet nekoliko oživila in se je prodalo približno 30 stotov (po 50 kg) lanskega hmelja po 3950 do 4000 Kš za 50 kg. Nizke cene je povzročilo upanje na dobro leto. Naši hmeljski nasadi so prav lepi; 90% je lepih in prav lepih, 10% pa slabših. Zadnji teden smo imeli nestanovitno vreme: vroče in hladno, noči so bile brez izjeme hladne — temperatura do + stop. C. Ker ima hmelj vsekozi redek cvet, se je upanje na prav dobro leto nekoliko zmanjšalo. Nujno bi rabili tople dneve, nekaj padavin in toplejšje noči. Od vremena prihodnjih 10 do 14 dni je odvisna množina letošnje letine. Lansko množino bomo na vsak način precej prekosili. — Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung.

— Mednarodne hmeljske konference v Zatecu, ki se bo vršila meseca avgusta, se bodo udeležili tudi zastopniki baških hmeljarjev, katerih organizacija še ni popolnoma izvedena. Časopisje povdarja, da so bile lani cene v Baški samo zato precej pod svetovno pariteto, ker so bili baški hmeljarji radi pomanjkanja organizacije neorijentirani o tržnih prilikah.

— Österreichische Kaufmannschaftsbank pred polomom. Z Dunaja poročajo: Österreichische Kaufmannschaftsbank, ustanovitev Velenakupne zadruge trgovcev na Dunaju se nahaja pred polomom. Vloge znašajo 40 milijard, stanje blagajne pa baje samo 18, do 20 milijonov aK. Med terjatvami je tudi svota 3 do 4 milijard aK, katero so si izposodili listni uradniki v svrhu spekuliranja na borzi.

Sokol

Jugoslovanskemu Sokolstvu!

Bratje in sestre!

Ponos in veselje pretresata srca nas vseh, ko se širom vesoljnega kulturnega sveta razširja vest o zmagi jugoslovanskega Sokolstva.

Prvič je stopilo naše članstvo v svetovno olimpijsko areno, da meri svoje sile z najboljšimi tekmeči drugih kulturnih narodov, da na mednarodnem pozorišču preizkusi moč in vrednost sokolske vzgoje. Sijajno je prestana preizkušnja in jugoslovansko Sokolstvo je zmagovalo izšlo iz teške borbe. Naš brat Leon Stukelj si je pri borili častno mesto svetovnega prvaka v telovadbi na VIII. olimpijadi v Parizu.

Jugoslovanski Sokol je zmagal v svetovni borbi devetih narodov in si izvojeval nad vse častno priznanje. Naša tekmovalna vrsta pa je kljub neugodnim okoliščinam, v katerih se je pripravljala in v katerih je nastopila, priborila četrto mesto.

Bratje in sestre! V tekmi za svetovno prvenstvo sta zastopala Sokolstvo dve vrsti: češkoslovaška in jugoslovanska. Češkoslovaški vrsti, ki je bila vzorno pripravljena in bi bila brezčas odnesla venec zmage, se je zgodila nesreča da je morala odstopiti. Kljub temu so posamezniki z najboljšimi uspehi na prvih mestih. Trije Sokoli so si prisvojili prva tri najboljša mesta. Skupna zmagla sokolske ideje, sokolskega dela!

Bratje in sestre! Nova zmagla Sokolstva nam bodi novo krepilo, da vztrajamo in žrtvujejo vse svoje sile nadalje, jemo svoje delo v korist našega naroda in v korist vsega Slovanstva.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza v Ljubljani, dne 22. julija 1924.

Ivan Bajželj,

namestnik staroste,

Miroslav Ambrožič,

načelnik.

IX. zlet župe Novo mesto, ki se vrši dne 2. in 3. avgusta t. l. v Novem mestu, obeta postati sijajna manifestacija sokolske misli v Dolenjski metropoli. Razen članov nad 20 sokolskih društev spadajoših pod novomeško župo s pevskimi zbori, fanfarami in godbami, najavljenja je tudi naša mednarodna vrsta iz Pariza, ki bo prvič nastopila po zmagovalnem nastopu tudi pri nas. Prijeto nam je, da bodo naši najboljši nastopili pri nas na dan, ko bomo imeli tako rekoč revijo nebrojnih čet naše vzorne župe v mili nam Dolenjski ob oni čudoviti Krki, ki daje s svojim mirnim in globokim tokom značaj Dolenju, ki mirno in smoteno pripravlja svoje vrste na velepomemben dan. Ni ga društva v naši župi, ki bi se ne pripravljalo na ta veliki pohod ter s tem

tudi pokazalo, kako temeljito se pripravljajo na naš letošnji veliki zagrebški zlet, ki bo sodeč po pripravah triumf naše jugoslovanske nacionalne misli v našem jugoslovanskem Zagrebu. Sokolsko Novo mesto, ki je s svojo ljubko okolico in vedno sijajno aranžirani sokolski prireditvami bilo vedno na višku in s tem vabljalo vedno večje množice, gleda letos z zaupanjem na svoj sokolski dan, ki bo še v večjem številu pritegnil tudi naše brate iz Zagreba in Karlovca ter s tem najlepše dokumentiral, da ni več mej med Hrvatini in Slovenci, da se počutimo tu i tam kakor v svoji hiši, da je kulturno delo urešitvenja jugoslovanske nacionalne misli pri nas že na višku, da je ni več sile, ki nas zamore zatreti, dasiravno se naši nasprotniki v smrtnih krčih pripravljajo na udar, ki bo njih labodja pesem. Bratje in sestre in vsi, ki ste naše misli, 3. avgust bodi posvečen zletu v Novo mesto. Informacije: Zletna pisarna, Narodni dom, Novo mesto.

Okrožni zlet na Ježico priredi Sokolsko okrožje Ljubljana I. v nedeljo 3. avgusta. Telovadna udeležba je obvezna za društva Vače, Litija, Moste, Polje, Ježica, Štepanja ves in Ljubljana I, kot gost pa sodeluje Sokol St. Vid. Zlet bo v vsakem oziru največja letošnja sokolska prireditev v Ljubljani in okolici. Skušnje se prično točno ob 9. uri dopoldne. Popoldne ob 2. uri je skupen odhod gostov in godbe izpred Mestnega doma v Ljubljani na Ježico, kjer je ob 3. uri sprejem in nato obhod po vasi. Ob 4. uri je pričetek javne telovadbe. Pri vsej prireditvi igra celotna godba Zveze jugoslovanskih železničarjev.

Sokolu, ki je po poklicu urar, se nudi ugodna prilika, da prevzame dobrodošlo urarsko obrt in trgovino z zlatino v nekem kraju na Hrvaškem. Informacije daje pisarna Jugoslovanskega Sokolskega Saveza v Ljubljani.

Sport

Olimpijada

Nadaljnji izidi plavalnih tekem na olimpijadi so:

100 m, prosti stil, gospodje: 1. Weissmüller (Amerika) 0:59, 2. Duhe Kahana-moku (Amerika) 1:01.4, 3. Sam Kahana-moku (Amerika) 1:01.8, 4. Arne Borg (Svedska) 1:02, 5. Takaishi (Japonska) 1:03.

Skoki s stolpa, gospodje: 1. White (Amerika) 9 točk, 2. Fall (Amerika) 9 in pol, 3. Pikstar (Amerika) 16 in pol, 4. Adleri (Svedska) 19, 5. Lenormand (Francija) 24, 6. Aberg (Svedska) 31, 7. Sorensen (Danska) 36, 8. Hellquist (Svedska) 37 in pol, 8. Kerkammen (Finska) 40 in pol.

Stafeta 4 × 200 m: 1. Amerika 9:53.4 (nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Avstralija 10:02.2, 3. Svedska 10:06.8.

100 m, dame, prosti stil: Prvi semifinale: 1. Weshelan (Amerika) 1:42; drugi: 1. Ederle (Amerika) 1:12.4. Finale: 1. Lackie (Amerika) 1:12.4, 2. Weshelan (Amerika) 1:12.8, 3. Ederle (Amerika) 1:14.2, 4. Jeans (Anglija) 1:15.4, 5. Terner (Anglija) 1:20.8.

100 m, hrbitno, dame: 1. Sybille Bauer (Amerika) 1:23.2 (nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Harding (Amerika) 1:27.4, 3. Ripplin (Amerika) 1:28.2, 4. Chambers (Amerika) 1:30.8, 5. Möllero-va (Čekoslovaška) 1:31.2.

Skoki dam s stolpa: Finale: 1. Smith (Amerika) 10 in pol točke, 2. Becker (Amerika) 11, 3. Töpel (Svedska) 15 in pol, 4. Nielsen (Danska) 17 in pol, 5. Meny (Amerika) 22, 6. White (Anglija) 23 in pol.

Kakor je razvidno iz objavljenih izidov so Amerikanci odnesli v plavalnih tekmah skoraj vsa prva mesta. Le sem in tja se je posrečilo zastopniku kake druge države potisniti Amerikance na drugo mesto. Celo Svedi, katerim so prisojali zelo ugodne šanse, so morali oditi brez zmage.

KOLESARSKA DIRKA CELJE-LJUBLJANA-BLED.

Kolesarski podsavez Slovenije razpisuje veliko cestno dirko, ki se vrši v nedeljo 27. t. m. na progi Celje-Ljubljana-Bled (km 128). Dirka je odprta za vse dirkače klubov, ki so včlanjeni v JKS. Start je v Celju pri km 1 na Ljubljanski cesti točno ob 6. jutraj, cilj pa na Bledu pred restavracijo Azman. Glavna kontrola: Ljubljana, kavarna Evropa. Nagrade: Osem kolajn in diplom. Vsak dirkač, ki dospe 45 minut za zmagovalcem na cilj dobi časovno kolajno. Prijavnina: 5 Din; za številko treba

Vremensko poročilo

Ljubljana 22. julija 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	761.2	19.7	vzhod	del. oblak.	—
Ljubljana	14.	761.6	29.6	"	jasno	—
Ljubljana	21.	762.4	23.0	brezvetra	"	—
Zagreb	7.					—
Beograd	7.					—
Dunaj	7.					—
Praga	7.	761.0	19.0	brezvetra	jasno	—
Luomoet	7.					—

V Ljubljani barometer višji temper. višja

Dunajsko vremensko poročilo. V Srednji Evropi se razvija vreme v znamenju razločene vročine na celini. Depresija med Islandijo in Srednjo Evropo: Ohlajenje vrel morskih vetrov s Severnega morja. Vreme v Avstriji jasno in v severno-vzhodnih alpskih pokrajinah južno. Napoved za sredo: V severnih Alpah začasno ohlajenje vrel neviht z možnimi severno-zapadnimi sunki vetra, prihodnje dni najbrže zopet večja vročina in nagnjenje k resnim nevihtam. V južnih Alpah večina jasno, vroče in nagnjenje k nevihtam.

založiti na startu 5 Din. Prijave sprejema podsavezni blagajnik g. Fran Ogrin, Gosposvetska cesta 14, do 25. t. m. ob 8. uri zvečer. Naknadne prijave proti dvojni prijavnini. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

Določila: Vozi se po pravilniku JKS. Na glavni kontrolni postaji ima vsak dirkač odsesti ter podpisati kontrolno listo. Zamenjava koles zabranjena. Vrstni red prijav, je vrstni red na startu. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost. V slučaju kršitve cestno policijskega reda ali nezgode, odklanja podsavezno vodstvo vsako odgovornost. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncec in zavoro. Vsi dirkači se morajo javiti ob 5.20 vodstvu dirke v hotelu Balkan v Celju. Dirkačem v pomanjkljivih dresih je start zabranjen.

Kolesarski podsavez Slovenije. Ustanovni občni zbor podsaveza se je vršil v soboto 12. t. m. v Celju. Izvoljen je bil sledeči upravni odbor: Predsednik: Artur Bučar (Ilirija, Ljubljana); podpredsednik: Josip Beranič (Edelweis 1900, Maribor); I. tajnik: Lojze Pečnik (Danica, Ježica); II. tajnik: I. Sirk (Ilirija, Ljubljana); blagajnik: Fr. Ogrin (Ilirija, Ljubljana); odborniki: Kvas Iv. (Perun, Maribor), Kovačič Rudolf (Kol. klub Celje), Destovnik Josip (Koles. klub Soštani), Ramovž Ivan (Danica, Ježica), I. del. kol. klub Maribor, Gorjanc Jakob (Ilirija, Ljubljana). Revizorji: Bernardi Drago (Koles. klub Celje), Fr. Rifelj (Klub dol. kolesarjev, Novo mesto). — Občni zbor je sestavil za letošnje sezono obširni dirkalni koledar.

«Jutra» oficijelno glasilo Kolesarskega podsaveza Slovenije. Sportna rubrika našega lista bo vsled sklepa ustanovnega občnega zbora Kolesarskega podsaveza Slovenije, ki se je nedavno vršil v Celju, odslej oficijelno glasilo tega podsaveza, nakar se opozarjajo vsi kolesarski in ostali sportni klubi.

Ljubljanski plivački podsavez. Od borova seja 23. t. m. ob pol 9. Kavarna Emona, damska soba. Tajnik I.

Sportni dan v Celju. S. K. Celje priredi v nedeljo, 27. t. m. o priliki otvoritve novih prostorov v mestnem parku sportni dan z nastopnim programom: Dopoldne ob 10. svečana otvoritev tenis prostorov, ob 11. uri tenis turnir med člani olespevalnega kluba in S. K. Celje. Ob 5. uri popoldne nogometna tekma med prvkom Slovenije Ilirijo in S. K. Celje.

Beograjska «Jugoslavija» v Sarajevu. Igrala je v nedeljo s «Slavijo» 7 : 0, v ponedeljek pa s prvkom sarajevskega podsaveza Sashkom, ki ga s svojo je s svojo nadkritujočo tehniko in z ostrim tempom tako zmela, da je zmagala z 12 : 0! Beograjski vratar sploh ni prišel nikdar do žoge.

Zagrebska nogometna moštva na turneji. Zagrebska vodilna moštva odidejo prihodnji mesec na daljšo turnejo. Hask odide na Poljsko kjer ostane dva tedna. Gradjanski poseti Dalmacijo, kjer bo igral v Splitu in Gruzju, eventuelno tudi na Reki in v Sarajevu. Tudi Concordia odide v Split, kjer bo igrala s Hajdukom. Ni izključeno, da bo igrala v Splitu ekshibicijsko tekmo z Gradjanskim ki bo tačas tudi v Splitu.

Ali hočete spoznati krvoločnost klerikalcev?

Čitate! Kaj so ti hinavci in zločinci delali v dobi «Svete inkvizicije», ko so

34.656 ljudi živih na grnadi zažgali 28.496 ljudi na galerah in v ječah pomorili.

Čitate!

Veliki inkvizitor

ljubezenski roman iz najsmotnejše dobe človeške zgodovine.

Naročite ga pri upravi «Jutra» v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Velezanimiva knjiga stane 30 Din, s pošt-nino vred 32 Din. Organizacije in poedinci, ki plačajo najmanj 10 izvodov, dobe knjige po 20 Din.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».

Odgovorni urednik Fr. Brazovič.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

O krizi tujškega prometa v Jugoslaviji

Z ozirom na našo včerajšnjo notico pod tem naslovom nam poročajo: »Zveza za tujski promet v Sloveniji«:

Trditve o malomarnosti uradov, ki bi se morali brigati za propagando in informacije, je neumestna, kajti baš za to lošeno sezono se je propagandno delo za naša letovišča in kopališča podestovalo in informacija služba reorganizirala in izdatno izboljšala. Izdali bomo v štirih jezikih (češkem, nemškem, francoskem, srbsko-hrvatskem) priznane lične plakate za Bled, Bohinj, Kranjsko goro in Rogaško Slatino ter smo jih razposlali v mnogo tisoč izvodih po tujih in inozemstvu, predvsem pa inozemskim potovalnim pisarnam, našim konzulatom, parobrodni agencijam, agencijam družstva spalnih vozov itd. Nadalje smo začeli popolnoma nove propagandne brošure za Bled in široko okolico v srbskem, nemškem in češkem jeziku, v katerih se nahajajo najpodrobnejši podatki o naših gorenjskih letoviščih. Specijalno za Čehe smo tiskali več tisoč izvodov propagandnih letakov s točnimi in obširnimi podatki o letoviščih in zdraviliščih cele Slovenije. Inozemskim interesentom radevolje dajemo brezplačne in kolikor je v naši močosti, točne pismene in ustne informacije.

Vse to propagandno in informacijo delo nas je stalo letos preko 60.000 dinarjev, za kar pa razen skromne vladne podpore nismo dobili niti najmanjšega prispevka od naših tujkoprometnih in-

terestov, odnosno od naših pridobitnih krogov. Če nam državna podpora še v bodoče izostane in če naši gospodarstveniki ne bodo hoteli razumeti našega občestvenega, narodnega, gospodarskega delovanja, ne bomo za prihodnjo sezono mogli nadaljevati z uspešno propagando, posebno ker so naše rezerve že popolnoma izčrpane.

Kar se pa tiče očitka zaradi nedostajanja informacij o hotelskih cenah, moramo pripomniti, da so temu krivi edino naše hotelirji in gostilničarji, ki nam po večini ne dajejo nikakih podatkov glede cen, kljub temu, da jih stalno bom bardirom z okrožnicami. Naša vprašanja glede cen, sob, prehrane itd. se skoro dosledno ignorirajo. Ako bi nam v tem oziru ne šla na roke lokalna tujkoprometna društva, bi ostali za sezono brez vsakih informacij. Z istimi težkimi časi kot naša potovalna pisarna, se imajo boriti tudi tujkoprometne centrale v ostalih predelih naše države.

O železniških zvezah dajemo češke in druge inozemske potovalne pisarne lahko najboljše informacije, ker smo jim doposlali v ta namen naše službene vozne reče. Direktnih vozovnih listov za Jugoslavijo se v resnici še ne dobi v inozemstvu (izvzemši za Simplon-Orient-Express). Toda tudi v tem oziru bomo v kratkem na boljšem, ker je centrala Putnika d. d. za promet potnikov in turistov v Beogradu že dala tiskati potrebne železniške kuponske vozovnice, ki se bodo v najkrajšem času razposlale vsem inozemskim potovalnim pisarnam, s katerimi se je že sklenilo tozadevne pogodbe.

Da nam bo omogočeno vršiti zahtevano nam naloge, se obračamo ponovno na naše občestvo s prošnjo, da nas blagovolji — brez vsakega žrtve — podpirati finančno s tem, da hodi pridno kupovati vozne listke v našo potovalno pisarno, ki se nahaja v Ljubljani na Aleksandrovi cesti št. 8. Vozovnice stanejo pri nas ravno toliko kot pri železniški blagajni, kupi se jih lahko brez preračunavanja in čakanja za vse, tudi najbližje postaje cele države ter za važnejše postaje inozemstva. Potnikom dajemo na zahtevo brezplačno vse potrebne informacije o železniških, parobrodskih, avtomobilskih, poštinih zvezah, česar železniške osebe vsled preobremenjenosti ne more storiti. Nadalje posredujemo najkvalitetnejše in najhitreje dobavo vizumov za potne liste ter prodajamo za potovanja potrebna tuja plačilna sredstva.

Čim bolj se bo občestvo posluževalo ugodnosti, ki mu jih nudi potovalna pisarna, toliko večji bodo naši dohodki in toliko več bomo lahko storili za povzdigo tujškega prometa v naši lepi Sloveniji.

Natečaj

za sprejem novih učencev v državno prometno železniško šolo za šolsko leto 1924-1925.

Generalna direkcija državnih železnic in gospod. minister prometa sta odobrila, da se za šolsko leto 1924-1925 sprejme v državno prometno šolo 100 učencev in 10 učenk. pod sledečimi pogoji:

1.) Kandidat mora dovršiti šest razredov srednje šole.

2.) Mora biti najmanj 16 let, a največ 20 let star.

3.) Mora biti državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

4.) Mora biti pravilno razvit, zdrav, morati imeti dober vid in sluh ter mora razločevati barve in.

5.) položiti mora sprejemni izpit.

Pouk traja 2 leti ter imajo učenci, ki dovrše to šolo, pravico do sprejema v drugo kategorijo uradnikov, ker je čin te šole enak dovršenemu osmemu razredu gimnazije z maturo.

Učenci se sprejemajo po natečaju in za cel čas šolskega pouka. Z ozirom na njih premoženjske razmere in pokazane uspeha, sprejemajo učenci stalno mesečno državno pomoč v znesku 500 do 900 dinarjev, a poleg tega po možnosti tudi eno obleko.

Vsaška kandidata mora pregledati zdravnik in po zdravniškem pregledu, ako je spoznan sposobnim, mora kandidat polagati sprejemni izpit iz:

a) srbo-hrvatskega ali slovenskega jezika,

b) aritmetike in geometrije (celi program za nižje razrede srednjih šol) in

c) iz splošnega zemljepisa, a posebno še iz zemljepisa države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Sle po položenem sprejemnem izpitu postane kandidat učenec te šole.

Prijave za natečaj naj se vpošljejo v priporočnem pismu: generalna direkcija državnih železnic — saobračajno odeljenje — Beograd, Frankopanova ulica 17, (Krunski 13) do vključno 10. avgusta t. l.

Uprava šole bo tega dne pregledala prijave poedincev in bo kandidatom, ki

bodo odgovarjali pogojem, poslala brezplačne železniške vozovnice za potovanje v Beograd.

Kandidati, ki bodo pri zdravniškem pregledu spoznani nesposobni ali ne bodo položili sprejemnega izpita, prejmejo brezplačno vozovnico za povratek.

Vsak kandidat mora priložiti svoji prijavi sledeče:

1.) Izpričevalo o dovršenem šestem razredu srednje šole.

2.) Krstni list.

3.) Dovoljenje staršev ali varuha, potrjeno od pristojne policijske oblasti, da se kandidat sme upisati v to šolo. Poleg tega reverz kandidata, v katerem se obvezuje, da se bo držal šolskih pravil, da bo ostal v službi državnih železnic in je ne bo zapustil po svoji volji najmanj trikrat toliko časa, kolikor bo trajal šolski pouk. Službo sme prekiniti samo v svrhu odsluženja vojaške službe, vendar pa se tudi v tem slučaju kandidat obveže, da bo toliko časa podaljšal svojo obvezo. Istotako se kandidat obveže, da bo v službi, da zapusti šolo ali službo iz drugih vzrokov, povrniti državni blagajni vse zneske, ki bi jih prejel v teku šolskega pouka.

4.) Potrdilo policijske oblasti o državljanstvu.

5.) Dokazilo o premoženjskih razmerah. Učenci, ki so po dovršenem šestem razredu prekinili šolo, se zamorejo tudi prijaviti pod pogojem, da poleg navedenih listin prilože tudi izpričevalo policijske oblasti o vzroku prekinjenja in o svojem ponašanju za čas, ko so zapustili šolo.

Državna prometna železniška šola, 14. junija 1924, št. 1794.

Veaka
beseda
60 par

Mali oglasi

Stane vsaka beseda 60 par. Za »Dopisovanje« in »Sentive« se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujo se le mali oglasi, ki so pisani vnaprej. Plača se lahko tudi v znakah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znakna, za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Službe (dobe)

Pekovskega vajenca

dobro razvitega in zdravega, 15-17 let starega, se sprejme. Naslov pove podružnica »Jutra« v Mariboru. 14859

Brivskega pomočnika

dobrega, sprejme takoj. Dragica Lisar, Hraščnik. 14843

Mlinarja

dobrega in zanesljivega, sprejme proti okolišni v bliži V. Resman, valjani mlin, Zupca, pošta Lesce, Gorenjsko. 14820

Služkinja

z dežele, ki zna nekoliko kuhati in ki je pridna in poslušna, dobi dobro sluh v Ljubljani. Naslov je poslati na upravo »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 14904

Postanski zaslužek!

Kdor bi prevzel preprosto raznih knjig s pisalnimi strojem, naj se z oznako »Pomočnik« javi Sokolu v Dol. Logatcu. 14902

Peščen trgovski sluga

znan v Ljubljani, se sprejme takoj. Naslov pove uprava »Jutra«. 14921

Trgovski pomočnik

dobro manufakturnist, event. pomočnik, se sprejme takoj. Ponudbe z zahtevkom plače je nasloviti na naslov: M. Kramer, Kamnik. 14925

Kovaškega učenca

in pomočnika, sprejme Mihail Soga, kovač, Lipenci, p. Grabovo pri Cerklju. 14928

Mlinar

politen in zanesljiv, ki bi znal samostojno obratovati mlin na motor (sirove olje), se sprejme takoj v Gabelli, Hercegovina. Plača po pogodbi. — Vukasović, Stolica, Hercegovina. 14813

Dva zastopnika srojine

francoska tovarna gumi izdelkov, katere rabi vsak kosar, motočiklist in avtomobilist. Visoka provizija. Zagotovljena bodočnost. — Samo podjetni trgovski izobraženi, s kapitalom do 15.000 Din (ker se da zaloga), naj pošljejo ponudbe na »Mercur«, Sv. Lenart pri Mariboru. 14890

Službe (iščejo)

Mlinar

za večji in manjši mlin, išče mesta ali vzame mlin v najem. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Mlin«. 14827

Kuharica

išče mesto pri boljši družini. Naslov pove uprava »Jutra«. 14814

Srbini

absolviran jurist in z njo šolo vojne akademije v Beogradu, išče primerne službe v Sloveniji. — Naslov pove uprava »Jutra«. 14806

Učenka

z izredno meščansko šolo, išče primerenega mesta v trgovini kot učenka, v mestu ali na deželi. — Ponudbe je poslati na upravo »Jutra« pod »Učenka«. 14922

Sivilja

prevzame na dom iz trgovine šivanje predmetov, bluz in modrega perila. Naslov naj se odda v upravi »Jutra« pod »Niska cena«. 14912

Kontoristinja

z večletno prakso, izurjena v vseh pisarniških poslih, z znanjem slov. in nemške stenografije ter italijanskim, naj se spremeni v mesto, v cen. ponudbe pod »Vestna 18« na upravnistvo »Jutra«. 14914

Mladenč

star 27 let, neoženjen, dostojnega vedenja, sin gospodarstva, išče službo. Dobro je izvešan v gospod. in gospod. poslih. Zel. službo darstih poslih. Zel. službo ali pri taki leži industriji kot skladiščnik ali kaj sličnega. Ponudbe je poslati z navedbo plače na naslov: A. Ceferin, trgovina »Emaus«, Zg. Gorje, p. Gorje pri Bledu, Gorenjsko. 14892

Vezišja

Priporočam se za delo, sprejemam vsake vrste vozne ali na perilo, monogramne in akuriranje, delam lepo, trpešno, cena zmerne in se priporočam tudi gospod. na poslu. — Naslov: Marija Vesel, Vezišja, Kolodvorska ulica II, druga hiša, H. nadstropje. 14891

Kafica, povej mi,

ko si kupila posodo? Ali ne, če da se kupi najboljši pri V. Celi, Maribor, Glavni trg? 1056

Ženski šivalni stroj

še malo rabljen, se po nizki ceni takoj prodaja. Naslov v upravi »Jutra«. 14810

Več tisoč metrov drv

izgotovljenih, v gozdu, za izdelavo oglas, se ceno prodaja. — Na željo se prevzame tudi vožnja oglja na postajo. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Drva«. 14756

Hrastove deske

v vsaki množini popolnoma suhe, 7 let stare, dolžina 2, 3 in 4 m, debelina 20 mm in nekaj 40 mm, se po ugodni ceni prodajo. — Jos. Stadler, Ljubljana, Sedna ulica št. 11. 14735

Ia, Tranistovski sir

z dnevnim dobavo nudi Bor. Špil, Koperje. 14002

Moško kolo

skoraj novo, se prodaja. Izve se na Bielefeldu cesti št. 15/III, od 6.-8. ure zvečer. 14372

Cevi

Prodaja 200 m črnih, novih, 1 in pol cale močnih cevovodov. — Poljančič, d. Nande Ferjan in drug, Jesenice, Gorenjsko. 14874

Radi opustitve lova

prodaja novo lovsko dvocevko za 1500 Din. Naslov pove uprava »Jutra«. 14924

Moško kolo

skoraj novo, se prodaja na Poljančič cesti 52, dvorišče. 14908

Lahek avtomobil

trideseten, v prvotnem stanju, je ugoden za prodajo. — Vozna: Glince št. 255, Bistrica. 14795

1500 inozemskih znamk

prodaja za 700 Din in 130 boljših inozemskih za 90 Din — več knjig tudi znanstvenih in budiko (vekarov) za 75 Din. — Oglase pod značko »Dobro-poceni« na upravo »Jutra«. 14903

Jedilnica

iz hrastovega lesa, v kmet. skem slogu, skoraj nova, se prodaja za 3000 Din. Ogleda se v Vegovi ulici 10. 14916

JUHAN

III. SOVI

v juhi in prikuhah izboljša hrano nepopisno.

Kupim

Hrast, smrekove hlode v normalnih dolžinah in v debelinah nad 30 cm, kupimo vsako množico, najraje na progi Zidani most. — Ponudbe z navedbo cene, množine in kraja, kjer se isti lahko ogledajo, poslati na naslov: And. Jakli, Krmelj, Dolenjsko. 1017

Daljši grad

boljše vrste, kupi Podružnica Slov. plan. društva v Kranju. 14798

Voz

zapravišev in en voz za lažjo vožnjo, se takoj kupi. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Voz«. 14759

Pisalnica mizo

(amerikanska) z roletom, se kupi. — Naslov pove uprava »Jutra«. 14909

Luksuzni avto

štrideseten, ki se je rabil največ eno leto, ter je najnovejša tipa, se kupi. — Ponudbe z navedbo cene in znamke je poslati na upravo »Jutra« pod šifro »Avto 400«. 14848

Zaman se trudite s prodajo

vš. stanovanjskih trgovskih in obrtnih b. kmet. pos. sestev graščak tag. mlinoz stavbnih parcel itd. ker se oglašuje stalno le pri »Posesti«

Kunci

Realiteta oskrba d. o. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. 24. 1022-a II

Trgovska hiša

pri kolodvoru v Mariboru naj se da. Naslov v podružnici »Jutra« v Mariboru. 14862

Kunci posestev, pozor!

Prodaja takoj radi boleznih dobro idče poselitve na prometnem kraju tik okr. ceste, na ugodnem prostoru. — Po. drobna poselitve daje Franc. Posega, gostilničar in trgov. vec v Laporju pri Slovenski Bistrici. 14795

Nova hiša

tri sobe, kuhinja, shramba, biev, klet, lep vrt, sadonosa, trt ure od mesta (postaje), se po zelo ugodni ceni prodaja. — Schneider, Slovenska Bistrica. 14709

Fletkan dom

podoben villi, poceni napravljen blizu tramvaja, na glavni prometni cesti z vpljano trgovino, velikim vrtom in prostim stanovanjem. Milko. vič, Moste 79. 14715

Pritlična hiša

z vrtom v okolici Ljubljane, se prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 14804

Zamenjam

veliko enonadstropno hišo z devetimi stanovanji — eno takoj prosto — ter z kraven pripadajočo specijalno trgovino ter vino in pivotcem, velik vrt, za d. v. v. majhni hiši v Ljubljani, Zagreb ali Mariboru, ali pa prodam. Plamene ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Zamenjam«. 14855

Enodružinsko hišo

zidano, skoraj novo, z z. le. jedilnim vrtom, četrti ure od celjske postaje, prodaja se za 65.000 Din. Naslov pove uprava »Jutra«. 14929

V najem

vzajem hišo z majhnim posetvom, oddaljeno nekoliko od vasi ali trga. Naslov v upravi »Jutra« pod značko »Najem«. 14927

Stanovanje

z uporabo kuhinje, v mestu, išče mirna stranka. — Plača dobro in tudi drugače gre v vseh ozirom na roko. Ponudbe pod »Soba 1111« na upravo »Jutra«. 14895

Lepo sobo

s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, event. tudi s. razsvetljavo, išče inteligentno, samostojno gospod. pri boljši roblini. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Stalen«. 14869

1000 Din

dobi kdor mi preakrbi kuhinjo in 1-2 sobi. — Kupim tudi hišico, vredno 150.000 kron. — 1924« na upravo »Jutra«. 14833

Dve sobi

v sredini mesta, vsaka s svojo vzhodom, se oddata dvema ali enemu solidnemu gospodu. Naslov pove uprava »Jutra«. 14890

Na hrano in stanovanje

se sprejmeta dva boljša gospoda. — Istam prodaja otroška postelja. Naslov v upravi »Jutra«. 14918

Dve meščani sobi

opremljeni, vsaka z 2 posteljami, se takoj oddata. — Po. se: Sp. Siska, Bielefeld. 14825

Sobico

po možnosti s kuhinjo, išče mirna življa v bližini Ljubljane, ob železniški postaji. — Naslov naj se pošlje na upravo »Jutra« pod značko »Železnica«. 14911

Sobo

čisto, z 1 do 4 posteljami, razsvetljavo, v bližini Ljubljane, ob železniški postaji. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Boljši obrtniki«. 14909

Opremljena soba

za odda gospodu. Naslov v upravi »Jutra«. 14702

Sobo

opremljeno, iščem za dobo 6 tednov v sredini mesta. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Čista soba«. 14898

Stanovanje

za dva dijakinji, se išče v bližini učiteljskega. Pismene ponudbe pod »Dve dijakinji« na upravo »Jutra«. 14919

Lokali

Gostilno ali šp. trgovino (najbolje obojno skupaj) v Ljubljani, vzajem v najem. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Gotovina 100«. 14700

Malu gostilno ali bufet

vzajem v najem. — Cenene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Buffet«. 14899

Majhno trgovino

v najbližji ljubljanski okolici ali v Ljubljani, vzajem v najem. Ponudbe pod šifro »Prometni lokal« na upravo »Jutra«. 14888

Kapital

Družabnika se išče za trgovino dobitnih pridolcev. Ponudbe pod šifro »Ekspert« je nasloviti na podružnico »Jutra« v Mariboru. 14864

Družabnika

z večjim kapitalom, se išče za trgovino z mešanim blagom v svrhu poročanja, iz. je na prometnem kraju in je na prometnem prostoru v sredi mesta. Event. se tudi prodaja. Naslov pove uprava »Jutra«. 14855

Kot manjant

šelim vstopiti h kakšni večji lezni trdki, proti plači po

C. Golar:

Ženitovanje

II.

V nedeljo je prišel Andrej s svojim očetom na Nežikin dom. Bila sta sva-lovsko opravljena, v visokih gorenjskih štebalah, s srebrnimi gumbi na telovniku in v kosmatih rjavih kastorcih.

«Ali nam boste dali dekleta,» je vprašal stari, ko so se pomenili o lanskem snegu. «Ali nam boste dali tistega dekleta, ki jo za Nežiko kliče? Tegale fanta ženim, pa sva jo kar k vam mahnila.»

Nežikina mati je bila vdova, sedem otrok je bilo pri hiši in siromaščina je gledala skozi okna. Bela je bila javorjeva miza, ali na njej ni bilo kruha.

«Poklicali jo bomo,» je dejala mati, drobna ženska srednjih let. Njen obraz je bil še vedno lep ali poln skrbi in nadlog. «Če je njej prav, bo tudi meni. Francek, steči po Nežiko v kamro! Precej naj pride dol!»

«No, zdaj pa še ti govori z dekletom,» je dejal stari Zaplotar Andrej, ko je prišlo dekletje v hišo. Rdeča in zdrava, se je sramežljivo smehljala. «Ti si siliš sem, boš že vedel, kaj in kako.»

Andrej je bil danes skoraj junak. Črn in nov suknjič je imel na sebi, belo sraj-po in židano rdečo ruto za vratom.

In tako je dejal: «Saj veš, Nežika, prišel sem po besedo. Tri hiše imamo in dva hleva repov. Ali ne, oče?»

Stari je pokimal.

«Dve dekli ti bosta pomagali in mati. Stara Spela je tudi pri hiši, če je prav stara, pa je še za delo. Še zmeraj spleza

na češnje, letos jih je nabrala dve cajni.» Nežika se je dolgočasno smejala in je topo gledala grdega snubača. Bleda je bila v obraz, trudna, in nič se ji ni ljubilo.

«Ze dobro,» je rekla. «Kar sem ti obljubila, to bom izpolnila.»

Nato je začel stari zavoljo dote, in ko je zvedel, da ima dekletje tristo zapisanih na gruntu, je zagodrnjal:

«Zavoljo bogastva nisva prišla k vam, ampak zato, ker je dekletje pridno in ker sta že vajena drug drugega. Veš ti, Marjana,» tako je bilo ime materi, «bolje se bo godilo tvoji hčeri, kakor se je pa tebi. Saj sem se tudi jaz ženil v mladih letih pri neki lepi Marjanci. Pa me nisi marala in si vzela rajše svojega Janeza. Zato si pa ves svoj živi dan napletala sek in krompir. Tvoja hči pa je pametnejša, in ti lahko zahvališ Boga, da je tako.»

Mati ni odgovorila. Gledala je v tla in mislila na mlade čase, ko je še nosila rdečo ruto, rožast predpasnik, svetle čizmičke in rože na licih. Spomnila se je svojega Janeza, zastavnega korenjaka, in ga primerjala z Zaplotarjem. In skoro ji je bilo žal Nežike, in čudno se ji je zdelo, da se je hči odločila za Andreja, ki je bil že mlad ves kriv in pust in dolgočasen.

Stari je udaril ob mizo in spregovoril: «Saj vem, kako je, Marjana! Tegale jabolčnika, ki si ga nam prinesla na mizo, ne bomo pili! Ti, fantič, kako ti je ime? Jožek si. Skoči k Franconu, pa prinesi šefan vina, rumenega! Pa ne smeš sam nič piti, da bi potem prilival vode! Če ne te bom za usesa!»

Nežika je zardela in sovražno je po-

gledala starega; mati pa se je ozrla skozi okno in se naredila, kakor da je preslišala Zaplotarjeve besede.

«Spekla si pa dobro, Marjana!» je pohvalil nato in lomil kos orehovega štruklja.

«Sedi no bliže, Nežika, sedaj se me boš že morala privaditi.»

Prišlo je na mizo vino, in ko so ga izpili, sta snubača odšla.

«Dolgočasna moža sta to,» je dejala Nežika. «Ali ne, mati?»

«E, nič se ne brigaj zato! Spala boš pa le na mehkem!»

Hči se je solznih oči ozrla skozi okno.

III.

Nocoj ni srpa na nebu, zakaj požeto je klasje, in tudi zvezd ni, ki bi z drobnimi, jasnimi očmi gledale na zemljo. Ali zato švigajo bliski od severa na jug, križajo se in krešejo kot jeklene sablje, grom rjove in tuli.

Nežika obhaja zadnjo svojo dekliško noč. Lučka gori v njeni kamnici, na stolu je njena poročna obleka in bel venec. Dekle gleda, a nič veselja ni v njenih očeh, zamišljena je, in oblivaljo jo solze.

«Zakaj sem se vdala Andreju? Mari bi ostala dekletje, morda bo imel Tonček v Ameriki srečo in me ne bo pozabil.» To premišljuje in teže in teže ji je srce, in grenkejša so solze, ki ji teko po licih.

Pri oknu zasliši šum, ogleda se in vidi in sliši Tončka:

«Kaj ti je, Nežika? Ali si tako vesela, da jokaš, ali si pozabila, da je jutri tvoja poroka?»

Dekle ugane luč in pride k oknu.

«Zakaj si prišel danes? Ali te ni strah noči?»

«Ali ti ni prav? Samo še nocoj sem

prišel in jutri na svatbi me vidiš zadnji-krat. V nedeljo gremo in ne vidimo se več, morda nikoli ali pa takrat, ko —»

«Zakaj govoriš! Ali bodi vesel, ali bodi tiho! Dovolj sem žalostna in najrajši bi videla, da to ne bi bilo resnica. Ne morem se privaditi misli, da bom Andrejeva. In vsega si ti kriv! Ali ti je treba v Ameriko? In če greš, ali ne bi mogel vzeti mene s seboj?»

Tonček je molčal. Čutil je, da ima dekletje prav.

«A kaj bi bilo, da te vzamem? Lakota in reva. Jaz nisem za ženo, in kakor ti je danes hudo, da vzameš Andreja, tako bi se čez leto dni kesala, da ga nisi vzela.»

Dekle se je solzilo.

«Ni mogoče drugače. Pustiva to in imejva se rada še zadnjo noč!»

Ko je Nežika to slišala, je naglo zaprla okno, a fant se ni gnil, dasi so lili curki iz nebes in so grmeli bliski. Nenadoma je dekletje odprlo zopet okno in solzni svoj obraz je nagnilo k njegovemu.

«Ne jezi se, dragi, greh je, ali jaz te imam tako rada!»

Objela ga je z obema rokama.

«Ali tiho, moj Bog, če bi Andrej zvedel!»

Svatje so se vrnili od poroke in nevesta Nežika že sedi pri svojem ženinu. Vse je veselo, vse raja in piše, od pastirja do ženina. Stara Spela sedi za pečjo, s suho brado giblje in je kuhane ajdove štruklje. Godec Martin pa se pridruža in kolne svoje suho grlo, kadar gre starešina mimo. Vsi so ozaljšani s šopki; kar je boljših svatov, imajo sveže nageljne in rožmarinove vršičke na prsih in za klo-buki, prežovci pa se postavljajo s suhimi

rožami iz rdečega in zelenega papirja. Družice in neveste so vse ovenčane, rdeče so in brihke, vse so lepše od neveste, ki je pusta in bela kot zid.

Svat Tonček piše in je vesel, poje in pleše. Najboljši plesalec je in najrajši bi se vrtil kar naprej z nevesto. Pa to ne sme biti, in drugovi so mu nevoščljivi in nejevoljni. Ženin Andrej pa se ne briga zato.

Siroko sedi za mizo, reži se na vse grlo godcu Martinu, ki pripoveduje veselo povesti, ki gruli kot prase in poje kot petelin. Včasih pomaje z ušesi kot zajček, in ženin se zagrohota.

No, in proti večeru začno nenadoma svatje povpraševati, kje je nevesta? Nikdo ne ve, ženin ne ve, on sedi za mizo in se reži, Tonček bo vedel. Ali kje je Tonček? Njega tudi ni.

Drugovi so hudi in pihaajo od jeze, bijejo ob mize, da skačejo litri do stropa. Nazadnje se začne zanimati tudi ženin.

«I no, kje je pa nevesta?»

«Saj res, kje pa je?» povpraša stari Zaplotar. Pa ona dva se kmalu naveličata in pozabita. S starešino pišejo in se menijo o konjski kupčiji.

In potem stopi nevesta v hišo. Vsi jo pogledajo in se smejejo:

«Ali si bila v kamnici brez ženina? Hahaha!»

A drugovi niso tega mnenja. Pri vratih se zasliši hrup in vrisč in kletev. Stoli se lomijo, lesene noge bijejo ob glave, steklenice vrše po zraku. Glasneje in glasneje gre govorica, o Tončku se sliši, o nevesti, kje so ju našli in kako.

Ženin je okamenel smeh na licih in nevesta je smrtno bleda.

Konec.

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“

izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenskom teritoriju.

Svake srijede i subote
velika svečana zabava

uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Svaki dan čajanka
od 16 do 19 sati.

Dvorane otvorene
od 15 sati do 2 sata u jutro.

Pisalne stroje

nova in rabljene, najcenejše pri

L. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburgova ul. 6/1.

Vsak posestnik sejsmske legitimacije dobi na avstrijskih železnicah

25% znižano
vožnjo za

Graški Velesejem

z lovsko in športno razstavo

(30. avgusta do 8. septembra)
in nazaj.

Sejsmske legitimacije se dobijo pri podružnicah Avstrijskega prometnega biroja v tu- in inozemstvu, avstrijskih trgovskih zbornicah in sejsmskem uradu v Gradcu. 3595/a

Oglje

bukovo, suho, vilano, kupim vsako množino, dalje tudi drva trdega lesa, cepanice in okroglice. — Ponudbe pod „Takojšnja dobava in plačilo“ na upravo „Jutra“.

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo

Prodajni urad Šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL
Ljubljana, Brekov trg 10 1018-a

DAMA 567/a
se najhitreje moderno in
okusno počasi z uporabo

Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z „L'Oréal Hene“, tudi v modnih barvah.

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode,
Šv. Petra cesta 32.

Dalmatinski prvovrstni
Portland cement

svetovne znamenke

SALONA (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni
promptno tvornica

„SPLIT“, del. dr. za
Portland cement iz
skladišča v Ljubljani

Aleksandrova c. 12.

Opozorjamo na
Zakon o oblastni in
sreski samoupravi

ki se nareča pri
Tiskovni zadrugi
v Ljubljani

ter velja s poštno vred
Din 6-50.

Kopalna sezija 1924!

Najnovejša
izbera:

kopalnih plaščev,
oblek, čepic ter ko-
palnih čevljev za
dame in gospode!
Posebno ugodno kn-
pite kopalno obleko s
krilom la Bengerjev
trikot po reklamni
ceni 125 dinarjev.

Razpošilja se po pošti!

R. SINKOVIC nasl. K. SOSS

LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

OSKAR GUDAC — SUŠAK

ODPRAVNO PODJETJE — SPEDITER

sprejema vsakovrstno blago za prevoz po želez-
nici in po morju. Poseduje veliko in suho skladišče
ter sprejema tudi večje množine blaga v shrambo.

Prispelo blago prevzema in odpravlja s postaje
ali z ladje še istega dne.

Izkustvo, pridobljeno s petindvajsetletnim delom v
tej stroki, jamči za točno in solidno izvršitev pover-
jenih opravkov.

Poslovnica in skladišče v postopju
Telefon interurban 64. ex „HOTEL SUSAK“, Tvrniška ul. 14.

3575a

Redka priložnost na Reki!

Tovarniško podjetje s stroji na električni pogon, kompletna
električna naprava, primerno za

izdelavo čevljev, domačih čevljev in športnih predmetov se takoj ugodno proda,
odnosno se sprejme strokovno izvežban kompanjon, ki bi se
udeležil z enakim kapitalom. Ponudbe nasloviti na „Adriatico“,
Reka (Fiume), Via Bedini 2/I. 3596/a

Naročajte in širite „Jutra“!

MERAKL

boje, mastila, lakove, štuk, emalje,
kistove i jamačno čisti firnis naj-
bolje kakvoće nude

MEDIĆ-ZANKL

družba z o. z.

MARIBOR, LJUBLJANA, NOVI SAD,
podružnica, centrala, skladište.

Tvornice: 679/a

LJUBLJANA - MEDVODE.

Ugodna prilika za nakup mlinске opreme.

V opuščenem valjčnem mlinu na Koltčevem pri
Domžalah se proda vsa mlinška oprema, v dobrem
stanju, po nizkih cenah.

340	500	500	650	800
5 valjčnikov	200	240	420	240

2 para umetnih in navačnih kamnov 110 cm, razni sna-
žilni in čistilni stroji z mešalnic, cilindri z vsemi pri-
padajočimi deli. Prodaja se skupno in posamezno.

LJUDEVIT MARX, tovarna lakov, d. d.
3338-a Domžale pri Ljubljani.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega
zlatega

ACITA

se za izrekano sožalje in pre-
krasno cvetje iskreno zahvaljuje

Balatka-Danilo Cerar

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu

poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a

Prodaja na obroke

Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Marulićeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsako-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
borzna naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila
v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon 40, 457 in 548
411/a